

**U S T A V
BOSNE I HERCEGOVINE**

**P O S L O V N I K
ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Tajništvo PSBiH
Informacijsko-dokumentacijski sektor

Za nakladnika: Aljoša Čampara, tajnik Zajedničke službe PSBiH
Glavni urednik: Željko Ivanković, šef Indok sektora

Urednica publikacije: Sonja Vrcić
Lektorica: Tamara Čapelj

Izdanja Parlamentarne skupštine BiH
Publikacija br. 30

Sarajevo, 2006. godine

Publikacija se objavljuje uz pomoć i potporu Misije OEES-a u BiH

**USTAV
BOSNE I HERCEGOVINE**

USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Preambula

Na temelju poštivanja ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti,

Predani miru, pravdi, toleranciji i pomirenju,

Uvjereni da demokratske ustanove vlasti i pravični postupci najbolje uspostavljaju miroljubive odnose u pluralističnom društvu,

U želji da promiču opće blagostanje i gospodarski razvitak kroz zaštitu privatne svojine i promicanje tržišnog gospodarstva,

Rukovođeni ciljevima i načelima Povelje Ujedinjenih naroda,

Opredijeljeni za suverenitet, teritorijalni integritet i političku neovisnost Bosne i Hercegovine sukladno međunarodnom pravu,

Odlučni da osiguraju puno poštivanje međunarodnog humanitarnog prava,

Nadahnuti Općom deklaracijom o ljudskim pravima, Međunarodnim paktovima o civilnim i političkim pravima, odnosno o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima i Deklaracijom o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim i jezičnim manjinama, kao i drugim instrumentima ljudskih prava,

Podsjećajući na Temeljna načela usuglašena u Genevi 8. rujna 1995. i u New Yorku 26. rujna 1995., Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (zajedno s ostalima), i građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine:

Članak I **Bosna i Hercegovina**

1. Kontinuitet

Republika Bosna i Hercegovina, čiji je oficijelni naslov od sada "Bosna i Hercegovina", nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država, sa svojim unutarnjim ustrojem izmijenjenim kako je to predviđeno ovim Ustavom, sa svojim sadašnjim međunarodno priznatim granicama. Ona ostaje članica Ujedinjenih naroda, a kao Bosna i Hercegovina može zadržati članstvo ili zatražiti prijem u organizacijama unutar sustava Ujedinjenih naroda, kao i u drugim međunarodnim ustanovama.

2. Demokratska načela

Bosna i Hercegovina je demokratska država, koja funkcionira sukladno zakonu i temeljem slobodnih i demokratskih izbora.

3. Sastav

Bosna i Hercegovina se sastoji od dva entiteta: Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (u daljnjem tekstu "entiteti").

4. Kretanje roba, usluga, kapitala i osoba

Sloboda kretanja postoji po cijeloj Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina i entiteti neće ometati punu slobodu kretanja osoba, roba, usluga i kapitala po cijeloj Bosni i Hercegovini. Ni jedan entitet neće postavljati bilo kakve kontrole na granici između entiteta.

5. Glavni grad

Glavni grad Bosne i Hercegovine je Sarajevo.

6. Simboli

Bosna i Hercegovina će imati one simbole za koje se odluči njezina Parlamentarna skupština, a odobri ih Predsjedništvo.

7. Državljanstvo

Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine, koje uređuje Parlamentarna skupština, i državljanstvo svakog entiteta, koje uređuje svaki entitet, pod uvjetom da:

- (a) Svi državljani nekog entiteta su, samim tim, državljani Bosne i Hercegovine,
- (b) Ni jedna osoba ne može samovoljno biti lišena državljanstva Bosne i Hercegovine, ili državljanstva entiteta, ili na drugi način ostavljena bez državljanstva. Nitko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine, ili entiteta, iz bilo kojeg razloga kao što su spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.
- (c) Sve osobe koje su bile državljani Republike Bosne i Hercegovine neposredno prije stupanja na snagu ovog Ustava, državljani su Bosne i Hercegovine. Državljanstvo osoba koje su naturalizirane poslije 6. travnja 1992. godine, a prije stupanja na snagu ovog Ustava, uredit će Parlamentarna skupština.
- (d) Državljanji Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo neke druge države, pod uvjetom da postoji bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština sukladno

članku IV, stavak 4, točka (d). Osobe s dvojnim državljanstvom mogu glasovati u Bosni i Hercegovini i u entitetima samo ako je Bosna i Hercegovina zemlja njihova prebivanja.

- (e) Državljanin Bosne i Hercegovine u inozemstvu uživa zaštitu Bosne i Hercegovine. Svaki entitet može izdavati putovnice Bosne i Hercegovine svojim državljanima, na način kako to uredi Parlamentarna skupština. Bosna i Hercegovina može izdavati putovnice i onim državljanima kojima neki entitet nije izdao putovnicu. Postojat će središnji registar svih putovnica izdanih od strane entiteta i Bosne i Hercegovine.

Članak II

Ljudska prava i temeljne slobode

1. Ljudska prava

Bosna i Hercegovina i oba entiteta osigurat će najviši stupanj međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda. U tu svrhu oformljena je Komisija za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu, kako to predviđa Aneks 6 Općeg okvirnog sporazuma.

2. Međunarodni standardi

U Bosni i Hercegovini izravno se primjenjuju prava i slobode garantirani Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i njezinim protokolima. Ovi akti imaju prioritet nad svim drugim zakonima.

3. Popis prava

Sve osobe na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i temeljne slobode iz ovog članka, stavak 2. što uključuje:

- (a) Pravo na život.

- (b) Pravo osobe da ne bude podvrgnuta mučenju ili nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kazni.
- (c) Pravo osobe da ne budu držana u ropstvu ili potčinjenosti ili da ne obnaša prisilan ili obvezatan rad.
- (d) Pravo na slobodu i sigurnost osobe.
- (e) Pravo na pravičano saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava vezana za krivične postupke.
- (f) Pravo na privatni i obiteljski život, dom i dopisivanje.
- (g) Slobodu mišljenja, savjesti i vjere.
- (h) Slobodu izražavanja.
- (i) Slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja.
- (j) Pravo na ženidbu i udadbu, te osnivanje obitelji.
- (k) Pravo na imovinu.
- (l) Pravo na obrazovanje.
- (m) Pravo na slobodu kretanja i prebivanja.

4. Nediskriminacija

Uživanje prava i sloboda predviđenih ovim člankom ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovom Ustavu, osigurano je za sve osobe u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja, jezik, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, vezivanje za neku nacionalnu manjinu, imovina, rođenje ili drugi status.

5. Izbjeglice i raseljene osobe

Sve izbjeglice i raseljene osobe imaju pravo slobodno se vratiti u svoje domove. One imaju pravo, sukladno Aneksu 7 Općeg okvirnog sporazuma, da im se vrati imovina koje su bili lišeni tijekom neprijateljstava od 1991. godine i da im se dadne naknada za svu takvu imovinu koja im se ne može vratiti. Sve obveze ili izjave vezane za takvu imovinu, a koje su date pod prisilom, ništavne su.

6. Provedba

Bosna i Hercegovina, i svi sudovi, uredi, državni organi, i tijela kojima posredno rukovode entiteti ili koja djeluju unutar entiteta, primjenjivat će i poštivati ljudska prava i temeljne slobode navedene u stavku 2.

7. Međunarodni sporazumi

Bosna i Hercegovina će ostati ili postati strana ugovornica u međunarodnim sporazumima popisanim u Aneksu I ovom Ustavu.

8. Suradnja

Sve nadležne vlasti u Bosni i Hercegovini surađivat će sa, i omogućiti neograničen pristup: svim međunarodnim mehanizmima za praćenje ljudskih prava utemeljenim za Bosnu i Hercegovinu; nadzornim tijelima utemeljenim bilo kojim međunarodnim sporazumom navedenim u Aneksu I ovom Ustavu; Međunarodnom sudu za bivšu Jugoslaviju (a posebice će se pokoravati nalogima izdanim temeljem članka 29. Statuta toga suda); i svim drugim organizacijama ovlaštenim od strane Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, s mandatom koji je u svezi sa ljudskim pravima ili humanitarnim pravom.

Članak III

Nadležnosti i odnosi

između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta

1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Slijedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

- (a) Vanjska politika.
- (b) Vanjskotrgovinska politika.
- (c) Carinska politika.
- (d) Monetarna politika kako je to predviđeno člankom VII.
- (e) Financiranje institucija i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
- (f) Politika useljavanja, izbeglica i azila kao i donošenje propisa o tome.
- (g) Provođenje međunarodnih i međuentitetskih kazneno pravnih propisa, uključujući i odnose sa Interpolom.
- (h) Postavljanje i rad zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih uređaja.
- (i) Donošenje propisa o transportu među entitetima.
- (j) Kontrola zračnog prometa.

2. Nadležnosti entiteta

- (a) Entiteti imaju pravo uspostavljati posebne paralelne odnose sa susjednim državama, sukladno suverenitetu i teritorijalnom integritetu Bosne i Hercegovine.

- (b) Svaki će entitet pružiti svu potrebnu pomoć vladi Bosne i Hercegovine kako bi ona mogla izvršavati međunarodne obveze Bosne i Hercegovine, s tim da će za financijske obveze koje je stvorio jedan entitet bez suglasnosti drugog, prije izbora Parlamentarne skupštine i Predsjedništva Bosne i Hercegovine, biti odgovoran taj entitet, osim u onoj mjeri u kojoj je ta obveza potrebna za nastavak članstva Bosne i Hercegovine u nekoj međunarodnoj organizaciji.
- (c) Entiteti će ispuniti sve uvjete za sigurnost i zaštitu svih osoba u područjima pod njihovom nadležnošću održavanjem civilnih ustanova za provedbu pravnih propisa, koje će djelovati sukladno međunarodno priznatim standardima i uz poštivanje međunarodno priznatih ljudskih prava i temeljnih sloboda navedenih u članku II, i poduzimanjem drugih podesnih mjera.
- (d) Svaki entitet može također sklapati sporazume sa državama i međunarodnim organizacijama uz suglasnost Parlamentarne skupštine. Parlamentarna skupština može zakonom urediti da takva suglasnost, za određene vrste sporazuma, nije potrebna.

3. Pravni sustav i nadležnosti entiteta i institucija

- (a) Sve vladine funkcije i ovlasti, koje po ovom Ustavu nisu izričito dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine, pripadaju entitetima.
- (b) Entiteti i sve njihove niže jedinice u potpunosti će se pokoravati ovome Ustavu, koji dokida one odredbe zakona Bosne i Hercegovine i ustava i zakona entiteta koje su protivne Ustavu, kao i odlukama institucija Bosne i Hercegovine. Opća načela međunarodnog prava su sastavni dio pravnog sustava Bosne i Hercegovine i entiteta.

4. Koordinacija

Predsjedništvo može odlučiti da potpomogne koordinaciju među entitetima u stvarima koje prema ovom Ustavu nisu u nadležnosti Bosne i Hercegovine, osim ako se neki entitet tome usprotivi u bilo kojem konkretnom slučaju.

5. Dodatne nadležnosti

- (a) Bosna i Hercegovina će preuzeti nadležnost za one poslove o kojima se entiteti suglase; koji su predviđeni u Aneksima 5-8 Općeg okvirnog sporazuma; ili koji su potrebiti za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, u skladu s podjelom nadležnosti između institucija Bosne i Hercegovine. Mogu se po potrebi osnovati i dodatne institucije za obavljanje takovih nadležnosti.
- (b) Tijekom šest meseci od stupanja na snagu ovog Ustava, entiteti će započeti pregovore sa ciljem uključivanja u nadležnost institucija Bosne i Hercegovine i drugih poslova, uključujući i korištenje energetske resursa i zajedničke gospodarske projekte.

Članak IV

Parlamentarna skupština

Parlamentarna skupština ima dva doma: Dom naroda i Zastupnički dom.

1. Dom naroda

Dom naroda se sastoji od 15 delegata, od kojih su dvije trećine iz Federacije (uključujući pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba).

- (a) Nominirane hrvatske i bošnjačke delegate iz Federacije biraju

hrvatski, odnosno bošnjački delegati Doma naroda Federacije. Delegate iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.

- (b) Devet članova Doma naroda čine kvorum, s tim da su nazočna najmanje tri bošnjačka, tri hrvatska i tri srpska delegata.

2. Zastupnički dom

Zastupnički dom se sastoji od 42 člana, od kojih su dvije trećine izabrane s teritorija Federacije, a jedna trećina s teritorija Republike Srpske.

- (a) Članovi Zastupničkog doma biraju se izravno iz njihovih entiteta sukladno izbornom zakonu koji treba donijeti Parlamentarna skupština. Prvi izbor će se, protivno tome, održati sukladno Aneksu 3 Općeg okvirnog sporazuma.
- (b) Kvorum čini većina svih članova izabranih u Zastupnički dom.

3. Postupak

- (a) I jedan i drugi dom sazvat će se u Sarajevu najkasnije 30 dana po njihovu izboru.
- (b) Svaki će dom većinom glasova donijeti svoj poslovnik i od svojih članova izabrati jednog Srbina, jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, od kojih će jedan biti predsjedavajući, a druga dvojica dopredsjedavajući, s tim da se ove funkcije rotiraju između ove tri izabrane osobe.
- (c) Za donošenje svih zakona bit će potrebna suglasnost oba doma.
- (d) Sve odluke u oba doma donose se većinom glasova nazočnih članova koji su glasovali. Delegati i članovi će uložiti maksimalne napore kako bi ta većina uključivala barem jednu

trećinu glasova delegata ili članova s teritorija svakog entiteta. Ako većina glasova ne uključuje po jednu trećinu glasova delegata ili članova s teritorija svakog entiteta, predsjedavajući i dopredsjedavajući sastat će se kao komisija i pokušati ishoditi suglasnost u roku od tri dana nakon glasovanja. Ako ovi napori ne uspiju, odluke će se usvajati većinom onih koji su nazočni i koji glasuju, pod uvjetom da glasovi protiv ne uključuju dvije trećine ili više delegata ili članova iz jednog ili drugog entiteta.

- (e) Neka se predložena odluka Parlamentarne skupštine može proglasiti štetnom po vitalne interese bošnjačkog, hrvatskog ili srpskog naroda većinom glasova bošnjačkih, odnosno hrvatskih, odnosno srpskih delegata, izabranih sukladno stavku 1, točka (a). Za takvu će predloženu odluku u Domu naroda biti potrebita suglasnost većine bošnjačkih, većine hrvatskih i većine srpskih delegata koji su nazočni i koji glasuju.
- (f) U slučaju protivljenja većine bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata pozivanju na točku (e), predsjedavajući Doma naroda odmah će sazvati Zajedničku komisiju sastavljenu od tri delegata, od kojih su po jednog izabrali bošnjački, hrvatski i srpski delegati, u svrhu rješenja spornog pitanja. Ako Komisija u roku od pet dana ne uspije to pitanje riješiti, predmet će se uputiti Ustavnom sudu koji će ga po hitnom postupku ispitati da vidi ima li postupovnih nepravilnosti.
- (g) Dom naroda može se raspustiti odlukom Predsjedništva ili samog Doma, pod uvjetom da odluku Doma o raspuštanju izglasuje većina koja uključuje većinu delegata iz barem dva naroda: Bošnjaka, Hrvata ili Srba. Međutim, Dom naroda iz prvog saziva nakon stupanja na snagu ovog Ustava ne može se raspustiti.
- (h) Odluke Parlamentarne skupštine ne mogu stupiti na snagu prije njihova objavljivanja.

- (i) Oba će doma u potpunosti objavljivati zapisnik sa svojih rasprava i javno voditi svoje rasprave osim u izuzetnim okolnostima, sukladno svojim poslovnicima.
- (j) Delegati i članovi neće kazнено ili građanskopravno odgovarati za djela počinjena u okviru njihovih dužnosti u Parlamentarnoj skupštini.

4. Ovlasti

Parlamentarna skupština je nadležna za:

- (a) Donošenje zakona potrebitih za provedbu odluka Predsjedništva ili za izvršavanje odgovornosti Skupštine po ovome Ustavu.
- (b) Odlučivanje o izvorima i visini sredstava za rad institucija Bosne i Hercegovine i za podmirivanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
- (c) Odobravanje proračuna za institucije Bosne i Hercegovine.
- (d) Odlučivanje o davanju suglasnosti na ratifikaciju ugovora.
- (e) Ostale stvari potrebite za izvršavanje njezinih dužnosti ili one koje su joj dodijeljene uzajamnim sporazumom entiteta.

Članak V Predsjedništvo

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine sastoji se od tri člana: jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, koji je svaki izabran izravno s teritorija Federacije, i jednog Srbina, izravno izabrana s teritorija Republike Srpske.

1. Izbor i trajanje mandata

- (a) Članovi Predsjedništva biraju se izravno u svakom entitetu (tako da svaki glasač glasuje za popunjavanje jednog mjesta u Predsjedništvu), sukladno izbornom zakonu kojeg donosi Parlamentarna skupština. Prvi će se izbori, protivno tome, održati sukladno Aneksu 3 Općeg okvirnog sporazuma. Svako upražnjeno mjesto u Predsjedništvu popunjavat će se iz dotičnog entiteta, sukladno zakonu kojeg će usvojiti Parlamentarna skupština.
- (b) Mandat članova Predsjedništva izabranih na prvim izborima trajat će dvije godine; dok će mandat budućih članova trajati četiri godine. Članovi će imati pravo biti birani na još jedan uzastopni mandat, slijedom kojeg naredne četiri godine neće imati pravo biti birani.

2. Postupak

- (a) Predsjedništvo će donijeti svoj poslovnik o radu kojim će se predvidjeti adekvatno obavljanje o sazivanju svih sjednica Predsjedništva.
- (b) Članovi Predsjedništva će između sebe izabrati predsjedavajućeg. Za prvi mandat Predsjedništva predsjedavajući će biti član koji je dobio najveći broj glasova. Nakon toga način biranja predsjedavajućeg, rotacijom ili drukčije, odredit će Parlamentarna skupština, sukladno članku IV, stavak 3.
- (c) Predsjedništvo će nastojati da sve odluke Predsjedništva donosi konsenzusom (tj. one koje se tiču pitanja koja proizlaze iz članka V(3), točke (a) do (e). Međutim, te odluke, pod uvjetima iz točke (d) ovog stavka, mogu donijeti samo dva člana ako propadnu svi naponi da se postigne konsenzus.

- (d) Član Predsjedništva koji je glasovao protiv neke odluke Predsjedništva može dati izjavu da je ta odluka štetna po vitalne interese entiteta za teritorij na kojem je izabran, a sve u roku od tri dana nakon usvajanja te odluke. Takova će se odluka odmah podnijeti Narodnoj skupštini Republike Srpske, ako je izjavu dao član s tog teritorija, odnosno bošnjačkim delegatima u Domu naroda Federacije, ako je izjavu dao bošnjački član, ili hrvatskim delegatima u Domu naroda Federacije ako je izjavu dao hrvatski član. Ako je izjava potvrđena dvotrećinskom većinom delegata u roku od deset dana od njezina podnošenja, sporna odluka Predsjedništva neće stupiti na snagu.

3. Ovlasti

Predsjedništvo je nadležno za:

- (a) Vođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine.
- (b) Imenovanje veleposlanika i drugih međunarodnih predstavnika Bosne i Hercegovine, s tim da ih se s teritorija Federacije ne može izabrati više od dvije trećine.
- (c) Zastupanje Bosne i Hercegovine u međunarodnim i europskim organizacijama i institucijama i traženje članstva u onim organizacijama i institucijama u kojima Bosna i Hercegovina nije član.
- (d) Vođenje pregovora o sklapanju međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz pristanak Parlamentarne skupštine, ratificiranje takvih ugovora.
- (e) Izvršavanje odluka Parlamentarne skupštine.
- (f) Predlaganje, na preporuku Savjeta ministara, godišnjeg proračuna Parlamentarnoj skupštini.

- (g) Podnošenje izvješća na zahtjev, ali najmanje jedanput godišnje, Parlamentarnoj skupštini o izdacima Predsjedništva.
- (h) Koordiniranje, po potrebi, sa međunarodnim i nevladinim organizacijama u Bosni i Hercegovini.
- (i) Obavljanje i drugih funkcija potrebitih za izvršavanje njegovih dužnosti koje mu dodijeli Parlamentarna skupština ili na koje pristanu entiteti.

4. Vijeće ministara

Predsjedništvo će imenovati predsjedavajućeg Vijeća ministara, koji će preuzeti dužnost nakon potvrde od strane Zastupničkog doma. Predsjedavajući će imenovati ministra vanjskih poslova, ministra za vanjsku trgovinu i druge ministre po potrebi, a koji će stupiti na dužnost po potvrdi Zastupničkog doma.

- (a) Predsjedavajući i ministri zajedno čine Vijeće ministara s obvezom provođenja politike i odluka Bosne i Hercegovine u oblastima navedenim u članku III, stavak 1, 4. i 5, i podnošenja izvješća Parlamentarnoj skupštini (uključujući barem jedno izvješće godišnje o izdacima Bosne i Hercegovine).
- (b) S teritorija Federacije ne može se imenovati više od dvije trećine svih ministara. Predsjedavajući će također imenovati i zamjenike ministara (koji neće biti iz istog konstitutivnog naroda kao njihovi ministri), a koji će stupiti na dužnost nakon potvrde Zastupničkog doma.
- (c) Vijeće ministara dužno je dati ostavku ako mu u bilo koje vrijeme Parlamentarna skupština izglasuje nepovjerenje.

5. Stalni komitet

- (a) Svaki će član Predsjedništva, po službenoj dužnosti, imati ovlast civilnog zapovjednika oružanih snaga. Ni jedan entitet ne smije prijetiti silom ili koristiti silu protiv drugog entiteta, a ni pod kakvim okolnostima ne smiju oružane snage jednog entiteta ući ili boraviti na teritoriju drugog entiteta bez odobrenja vlade ovog drugog i Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Sve će oružane snage u Bosni i Hercegovini djelovati sukladno suverenitetu i teritorijalnom integritetu Bosne i Hercegovine.
- (b) Članovi Predsjedništva izabrat će Stalni komitet za vojna pitanja koji će koordinirati aktivnosti oružanih snaga u Bosni i Hercegovini. Članovi Predsjedništva ujedno su i članovi Stalnog komiteta.

Članak VI Ustavni sud

1. Sastav

Ustavni sud Bosne i Hercegovine ima devet članova.

- (a) Četiri člana bira Zastupnički dom Federacije, a dva člana Skupština Republike Srpske. Preostala tri člana bira predsjednik Europskog suda za ljudska prava nakon dogovora sa Predsjedništvom.
- (b) Suci će biti istaknuti pravnici visokih moralnih kvaliteta. Svaka osoba s pravom glasa i takvim kvalifikacijama može biti sudac Ustavnog suda. Suci koje izabere predsjednik Europskog suda za ljudska prava ne mogu biti državljani Bosne i Hercegovine ili bilo koje susjedne države.

- (c) Mandat prvoimenovanih sudaca bit će pet godina, osim ako prije ne daju ostavku ili ne budu s razlogom smijenjeni konsenzusom ostalih sudaca. Prvoimenovani suci nemaju pravo biti ponovno imenovani. Svi kasnije imenovani suci obnašat će svoju dužnost do dobi od 70 godina, ukoliko prije ne podnesu ostavku ili ne budu s razlogom smijenjeni konsenzusom ostalih sudaca.
- (d) Za imenovanje sudaca nakon pet godina od prvog imenovanja, Parlamentarna skupština može zakonom utvrditi drugačiji način izbora trojice sudaca koje bira predsjednik Europskog suda za ljudska prava.

2. Postupak

- (a) Većina svih članova Suda čini kvorum.
- (b) Sud će donijeti svoj poslovnik o radu većinom glasova svojih članova. Sud će voditi javne rasprave, a svoje odluke će obrazlagati i objavljivati.

3. Nadležnost

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

- (a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:
 - Je li odluka nekog entiteta da uspostavi posebne paralelne odnose sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se tiču suvereniteta i teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine.

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

- (b) Ustavni sud također ima prizivnu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na temelju presude bilo kojeg drugog suda u Bosni i Hercegovini.
- (c) Ustavni sud će imati nadležnost za pitanja koja mu podnese bilo koji sud u Bosni i Hercegovini, a koja se tiču toga je li neki zakon o čijoj valjanosti ovisi njegova odluka sukladno ovom Ustavu, s Europskom konvencijom za ljudska prava i temeljne slobode i njezinim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili koja se tiču postojanja ili djelokruga nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za odluku suda.

4. Odluke

Odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Članak VII Centralna banka

Centralna banka Bosne i Hercegovine je jedina vlast za izdavanje valute i monetarnu politiku u cijeloj Bosni i Hercegovini.

1. Nadležnosti Centralne banke odredit će Parlamentarna skupština. Izuzetno, tijekom prvih šest godina po stupanju na snagu ovog Ustava, ona ne može davati kredite pravljenjem novca, djelujući u tom pogledu kao valutni odbor; nakon kojeg perioda joj Parlamentarna skupština može dodijeliti te ovlasti.

2. Prvi Upravni odbor Centralne banke sastojat će se od Guvernera kojeg će postaviti Međunarodni monetarni fond nakon dogovora s Predsjedništvom, i tri člana, koje postavlja Predsjedništvo, od kojih su dva iz Federacije (jedan Bošnjak, jedan Hrvat, koji će dijeliti jedan glas) i jedan iz Republike Srpske, svi sa mandatom od šest godina. Guverner, koji neće biti državljanin Bosne i Hercegovine ili neke od susjednih zemalja, može imati odlučujući glas u Upravnom odboru u slučaju neriješenog ishoda glasovanja.
3. Nakon toga, Upravni odbor Centralne banke Bosne i Hercegovine sastojat će se od pet osoba koje imenuje Predsjedništvo na period od šest godina. Odbor će između svojih članova izabrati Guvernera na period od šest godina.

Članak VIII

Financije

1. Na prijedlog Predsjedništva Parlamentarna skupština će svake godine usvajati proračun koji će pokrivati izdatke potrebne za izvršavanje odgovornosti institucija Bosne i Hercegovine i za ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
2. Ako se takav proračun ne usvoji pravodobno, koristit će se proračun iz prethodne godine na privremenoj osnovi.
3. Federacija će osigurati dvije trećine, a Republika Srpska jednu trećinu sredstava potrebnih za proračun, osim ukoliko se sredstva prikupljaju na način koji je utvrdila Parlamentarna skupština.

Članak IX

Opće odredbe

1. Ni jedna osoba koja izdržava kaznu izrečenu od strane

Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju i ni jedna osoba koja je pod optužbom Suda i koja se oglašila o poziv da se pojavi pred Sudom, ne može se kandidirati, niti može obnašati nikakvu naimenovanu, izbornu ili drugu javnu funkciju na teritoriju Bosne i Hercegovine.

2. Naknada za osobe koje obnašaju službu u institucijama Bosne i Hercegovine ne može se smamanjivati tijekom mandata obnašatelja službe.
3. Dužnosnici postavljeni na položaje u institucijama Bosne i Hercegovine odražavat će opći sastav naroda Bosne i Hercegovine.

Članak X

Izmjene i dopune

1. Postupak za izmjene i dopune

Izmjene i dopune ovoga Ustava mogu se vršiti odlukom Parlamentarne skupštine donesenom dvotrećinskom većinom nazočnih delegata koji su glasovali u Zastupničkom domu.

2. Ljudska prava i temeljne slobode

Ni jedna izmjena ili dopuna ovog Ustava ne može dokinuti ili umanjiti ni jedno od prava i sloboda navedenih u članku II ovog Ustava ili izmijeniti ovaj stavak.

Članak XI

Prijelazne odredbe

Prijelazne odredbe koje se tiču javnih službi, pravnih i drugih pitanja izložene su u Aneksu II ovome Ustavu.

Članak XII

Stupanje na snagu

1. Ovaj Ustav će stupiti na snagu nakon potpisivanja Općeg okvirnog sporazuma kao ustavni akt koji zamjenjuje i stavlja van snage Ustav Republike Bosne i Hercegovine.
2. U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Ustava, entiteti će izvršiti izmjene svojih ustava kako bi ih usuglasili s ovim Ustavom, sukladno članku III, stavak 3. točka (b).

Aneks I

Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini

1. Konvencija o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida (1948)
2. Ženevske konvencije I-IV o zaštiti žrtava rata (1949) i Dopunski protokoli I-II (1977)
3. Konvencija koja se odnosi na status izbjeglica (1951) i Protokol (1966)
4. Konvencija o državljanstvu udatih žena (1957)
5. Konvencija o smanjivanju broja osoba bez državljanstva (1961)
6. Međunarodna konvencija o uklanjanju svih oblika rasne diskriminacije (1965)
7. Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima (1966) i Opcioni protokoli (1966 i 1989)
8. Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966)

9. Konvencija o uklanjanju svih oblika diskriminacije prema ženama (1979)
10. Konvencija protiv mučenja i drugog nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (1984)
11. Europska konvencija o sprječavanju mučenja i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (1987)
12. Konvencija o pravima djeteta (1989)
13. Međunarodna konvencija o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih obitelji (1990)
14. Europska povelja za regionalne jezike i jezike manjina (1992)
15. Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina (1994)

Aneks II

Prijelazne odredbe

1. Zajednička privremena komisija

- (a) Strane ovim osnivaju Zajedničku privremenu komisiju s mandatom da raspravlja praktična pitanja vezana za provedbu Ustava Bosne i Hercegovine i Općeg okvirnog sporazuma i njihovih Aneksa, i da daje preporuke i prijedloge.
- (b) Zajednička privremena komisija sastojat će se od četiri osobe iz Federacije, tri osobe iz Republike Srpske i jednog predstavnika Bosne i Hercegovine.
- (c) Sjednicama Komisije predsjedavat će Visoki predstavnik ili osoba koju on odredi.

2. Kontinuitet pravnih propisa

Svi zakoni, propisi i sudski poslovnici koji budu na snazi na teritoriju Bosne i Hercegovine kad Ustav stupi na snagu, ostaju na snazi u onoj mjeri u kojoj se ne kose s Ustavom, sve dok nadležno vladino tijelo Bosne i Hercegovine ne odredi drugačije.

3. Sudski i administrativni postupci

Svi postupci pred sudovima ili upravnim tijelima, koji budu djelovali na teritoriju Bosne i Hercegovine u trenutku kad Ustav stupi na snagu, nastavit će se prema istima ili će biti preneseni na druge sudove ili tijela u Bosni i Hercegovini, sukladno zakonima koji određuju nadležnost takovih službi.

4. Državni organi

Vladini uredi, institucije i druga tijela Bosne i Hercegovine radit će sukladno važećim propisima dok ovi ne budu izmijenjeni novim sporazumom ili zakonom.

5. Ugovori

Svi ugovori koje je ratificirala Republika Bosna i Hercegovina između 1. siječnja 1992. godine i stupanja na snagu ovog Ustava predočit će se članovima Predsjedništva u roku od petnaest dana po stupanju na dužnost; svaki takav ugovor koji se ne predoči, bit će poništen. U roku od šest mjeseci nakon prvog saziva Parlamentarne skupštine, na zahtjev bilo kojeg člana Predsjedništva, Parlamentarna skupština će razmatriti hoće li poništiti još koji takav ugovor.

P O S L O V N I K
ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

Na temelju članka IV/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 72. sjednici, održanoj 16. siječnja 2006, usvojio je

P O S L O V N I K
ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. Konstituiranje Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Članak 1.
(Konstituiranje Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine)

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Dom) ustrojava se i radi sukladno Ustavu BiH, zakonu i ovome Poslovniku.

Članak 2.
(Konstituirajuća sjednica)

- (1) Dom se konstituira održavanjem prve sjednice u tom mandatu.
- (2) Prvu sjednicu Doma, nakon izbora, saziva Kolegij Doma iz prethodnoga saziva, ako zakonom nije drukčije regulirano.
- (3) Dok se ne izabere predsjedatelj, prvom sjednicom predsjedaja najstariji izabrani zastupnik kao privremeni predsjedatelj.
- (4) Nakon otvorenja prve sjednice, privremeni predsjedatelj čita listu zastupnika.

Tekst Poslovnika Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine BiH objavljen je u "Službenom glasniku BiH", broj 33/06

Članak 3. (Prisega)

Zastupnici preuzimaju dužnost zajedničkim prisezanjem i pojedinačnim potpisivanjem prisege koja glasi: “Obvezujem se da ću savjesno obnašati povjerene mi dužnosti; poštivati Ustav Bosne i Hercegovine; u cijelosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini; štiti i zauzimati se za ljudska prava i temeljne slobode te štiti interese i ravnopravnost svih naroda i građana.”

Članak 4. (Izbor Kolegija Doma)

- (1) Nakon što zastupnici prisegnu, Dom između svojih članova bira jednog Srbina, jednog Bošnjaka i jednoga Hrvata, koji će obnašati dužnosti: predsjedatelja, prvog zamjenika predsjedatelja i drugog zamjenika predsjedatelja Doma. Predsjedatelj ne može biti izabran iz istoga konstitutivnog naroda kao predsjedatelj Predsjedništva BiH i predsjedatelj Vijeća ministara BiH.
- (2) Svaki zastupnik ima pravo predlagati kandidate za ove dužnosti. Ako za jedno mjesto ima više kandidata, redosljed kandidata utvrđuje se ždrijebanjem. Nakon što se utvrdi kandidacijska lista za svako mjesto, glasuje se.
- (3) U prvome krugu glasovanja prvo se glasuje za predsjedatelja, potom za prvoga zamjenika predsjedatelja te za drugoga zamjenika predsjedatelja Doma, a u drugome krugu obrnutim redosljedom.
- (4) Ako od više kandidata za jedno mjesto nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu ili su dobili jednak broj glasova, glasovanje se ponavlja za dva kandidata koji su dobili najviše ili jednak broj glasova.

- (5) Odluka o izboru donosi se većinom glasova onih koji su nazočni i koji glasuju, s time što će, u slučaju usuglašavanja, usuglašavanje obaviti predstavnici političkih stranaka zastupljenih u Domu, a ako usuglašavanje ne uspije, glasovanje se u cijelosti ponavlja.
- (6) Ako nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu, glasovanje se u cijelosti ponavlja.

Članak 5.
(Osnivanje klubova zastupnika)

- (1) U roku od sedam sljedećih dana zastupnici mogu osnovati klubove prema članku 16. ovoga Poslovnika. Klubovi dostavljaju predsjedatelju listu svojih članova, koju je potpisao svaki član, uključujući službeni naziv kluba zastupnika i ime njegova predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja.
- (2) Predsjedatelj i zamjenik predsjedatelja mogu rotirati dužnosti prema dogovoru, što će biti naznačeno u listi članova kluba.

Članak 6.
(Rok za izbor članova povjerenstava)

U roku od sedam dana nakon isteka roka određenog člankom 5, Dom, na prijedlog klubova, odlučuje o članstvu u povjerenstvima prema članku 30. ovoga Poslovnika.

POGLAVLJE II. Zastupnici i klubovi zastupnika

Odjeljak A. Prava i dužnosti zastupnika

Članak 7.

(Sudjelovanje u radu sjednica Doma i povjerenstava)

- (1) Zastupnik ima pravo i dužnost nazočiti sjednicama Doma i sjednicama povjerenstava Doma čijim je članom. On sudjeluje u njihovu radu i angažira se na pronalaženju rješenja i donošenju odluka kojima se osigurava provedba ustavnih nadležnosti institucija BiH.
- (2) U ostvarivanju svojih dužnosti zastupnik može sudjelovati u radu povjerenstava čiji nije član, bez prava glasa.
- (3) Zastupnik koji je spriječen nazočiti sjednici Doma ili povjerenstva čijim je članom, ili koji mora napustiti sjednicu za vrijeme njezina trajanja, na vrijeme obavještava predsjedatelja Doma ili predsjedatelja povjerenstva te iznosi razloge svoje odsutnosti.

Članak 8.

(Zastupničke inicijative)

Zastupnik ima pravo inicirati postupak za usvajanje, izmjene ili dopune Ustava BiH, zakona i drugih akata, kao i primijeniti druge postupke sadržane u ovome Poslovniku.

Članak 9.

(Obavještavanje zastupnika i dostava materijala)

Kako bi se olakšalo njegovo sudjelovanje u aktivnostima Doma, zastupnika se, sukladno Poslovniku, pravodobno obavještava o sazivanju sjednice i dostavlja mu se odgovarajući materijal.

Članak 10.
(Pravo na slobodu izražavanja)

- (1) Zastupnik ima pravo na slobodu izražavanja.
- (2) Zastupnik je dužan baviti se pitanjima od političkoga i javnoga interesa.
- (3) Pravo i dužnost iz st. (1) i (2) ovoga članka zastupnik ostvaruje za govornicom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na javnim skupovima koje organizira vlast ili nevladine organizacije, te putem sredstava javnoga priopćavanja.

Članak 11.
(Čuvanje tajnosti)

- (1) Zastupnik je obvezan držati u tajnosti državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu i povjerljive podatke i za to je odgovoran.
- (2) Prije dostave materijala zastupniku, predsjedatelj Doma i predsjedatelji povjerenstava Doma, u suradnji s podnosiocem materijala, odlučuju o stupnju povjerljivosti materijala, sukladno zakonu.
- (3) Stavak (1) ovoga članka odnosi se i na materijale koje Vijeće ministara BiH i druga tijela Bosne i Hercegovine dostavljaju Domu, a koji nose oznaku državne, vojne, službene ili poslovne tajne, kako je određeno zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju zakona.
- (4) Dom može, na preporuku Ustavnopravnog povjerenstva i nakon rasprave, oduzeti imunitet zastupniku koji krši pravila iz st. od (1) do (3) ovoga članka, nakon čega se može provesti sudbeni postupak.
- (5) Ustavnopravno povjerenstvo može dati preporuku Domu za

oduzimanje imuniteta ako to od njega zatraže Kolegij Doma, koje od stalnih tijela Doma ili najmanje jedan klub zastupnika.

Članak 12. **(Radnopravni status zastupnika)**

- (1) Zastupnik koji ima status stalno zaposlenoga u Domu ima pravo na plaću za obnašanje dužnosti i druge naknade, sukladno zakonu i odlukama Zajedničkoga povjerenstva za administrativne poslove, a svi zastupnici imaju pravo na zastupnički paušal te pravo na naknadu određenih materijalnih troškova.
- (2) Dom svojim zaključkom, na prijedlog Kolegija Doma, određuje kriterije po kojima zastupnik, u svojstvu izabranoga dužnosnika, ima status stalno zaposlenog zastupnika u Domu.

Članak 13. **(Zastupnička iskaznica)**

- (1) Zastupniku se izdaje zastupnička iskaznica i glasačka kartica s brojem za čiju je uporabu odgovoran. Zastupnička iskaznica i glasačka kartica ne mogu se davati nijednoj drugoj osobi ni zastupniku.
- (2) U zastupničkoj se iskaznici navodi: ime i prezime zastupnika, imunitetno pravo i druga prava određena zakonom.
- (3) Sadržaj, oblik i način vođenja evidencije o zastupničkoj iskaznici i glasačkoj kartici s brojem utvrđuje Kolegij Doma. Tajnik Doma zadužen je za njihovo izdavanje i vođenje evidencije.

Članak 14. **(Odgovornost zastupnika)**

- (1) Sukladno Ustavu BiH i zakonu, zastupnik neće biti pozvan na

kaznenu i građansku odgovornost za bilo koje djelo počinjeno u sklopu svojih dužnosti u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: PSBiH).

- (2) O oduzimanju imuniteta u svakom konkretnom slučaju odlučuje Dom, na prijedlog Ustavnopravnog povjerenstva.

Članak 15. (Ostavka zastupnika)

- (1) Zastupnik ima pravo podnijeti ostavku na zastupničku dužnost. Ostavka se podnosi predsjedatelju Doma u pisanom obliku ili usmeno na sjednici Doma, ako Izbornim zakonom BiH nije drukčije uređeno.
- (2) Zastupnik, uključujući i zastupnika koji je podnio ostavku, može zatražiti žurnu raspravu u svezi s ostavkom. Ako zastupnik i nakon rasprave ostane pri ostavci, predsjedatelj o tome izvješćuje nadležno tijelo utvrđeno zakonom, kako bi se obavila njegova zamjena.

Odjeljak B. Klubovi zastupnika

Članak 16. (Osnivanje klubova zastupnika)

- (1) Klubovi se osnivaju kao oblik djelovanja zastupnika u Domu, osobito u pripremi i utvrđivanju dnevnoga reda za sjednice Doma.
- (2) Klub mogu osnovati najmanje tri zastupnika.
- (3) Zastupnik koji nije stupio niti u jedan posebni klub može biti članom mješovitih klubova. Prava i dužnosti mješovitih klubova jednaka su pravima i dužnostima svih ostalih klubova.

- (4) Neovisni zastupnik ima jednaka prava i obveze kao i zastupnik koji je uključen u klub.

Članak 17.

(Vođenje i uređenje klubova zastupnika)

Klub ima predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja i samostalno uređuje svoj ustroj i djelovanje.

Članak 18.

(Uvjeti za rad klubova zastupnika)

Radi stvaranja povoljnih uvjeta za sudjelovanje klubova u aktivnostima Doma, Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove odlučuje i godišnje izvješćuje Dom o preraspodjeli financijskih sredstava, prostorija, kao i administrativnih, tehničkih i drugih usluga za rad klubova.

POGLAVLJE III. Ustroj Doma

Odjeljak A. Kolegij Doma, Prošireni kolegij Doma i Zajednički kolegij obaju domova PSBiH

Članak 19.

(Kolegij Doma)

- (1) Kolegij Doma (u daljnjem tekstu: Kolegij) čine: predsjedatelj te prvi i drugi zamjenik predsjedatelja Doma.
- (2) U slučaju da mjesto predsjedatelja, prvog ili drugog zamjenika predsjedatelja ostane slobodno, Dom bira jednoga od svojih članova iz istoga konstitutivnog naroda kojemu pripada i nenazočni predsjedatelj ili zamjenik predsjedatelja, koji će popuniti slobodno mjesto.

Članak 20. **(Dužnosti Kolegija)**

Kolegij je zadužen:

- a) za ostvarivanje prava i dužnosti zastupnika, koja su u svezi s obnašanjem njihove dužnosti te za izradbu prijedloga kriterija kojima se reguliraju prava i obveze zastupnika na profesionalnom radu;
- b) za suradnju s Domom naroda, uključujući održavanje plenarne sjednice obaju domova na svoj ili na zahtjev Kolegija Doma naroda i za održavanje zajedničkih sjednica kolegija;
- c) za ostvarivanje prava i dužnosti Doma prema Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH, sukladno Ustavu BiH, zakonu i ovome Poslovniku;
- d) za razmatranje inicijativa i prijedloga podnesenih Domu glede njihove usklađenosti s ovim Poslovníkom;
- e) za odlučivanje o tome koje je povjerenstvo nadležno za razmatranje prijedloga zakona i drugih inicijativa;
- f) za odlučivanje o uporabi pečata Doma, koji će biti utisnut na svaki odobreni akt;
- g) za ostvarivanje suradnje s političkim strankama, organizacijama i građanskim udrugama;
- h) za odlučivanje o tumačenju ovoga Poslovníka, dok Dom ne regulira pitanje;
- i) za primjenu i drugih ovlasti dodijeljenih ovim Poslovníkom.

Članak 21. **(Sazivanje sjednica i donošenje odluka Kolegija)**

- (1) Sjednicu Kolegija saziva predsjedatelj na zahtjev bilo kojeg njegova člana.

- (2) Kolegij svoje odluke donosi konsenzusom. Ako napori za postizanje konsenzusa ne uspiju, odluke donosi Dom.

Članak 22. **(Prošireni kolegij)**

- (1) Kolegij radi u proširenom sastavu, uz sudjelovanje predstavnika svakoga kluba zastupnika:
- a) u dogovorima u svezi s pripremom plenarnih sjednica i pri tome odlučuje o obveznim i drugim mogućim točkama;
 - b) u dogovorima u svezi s pripremom mogućega radnog plana;
 - c) u odlučivanju o trajanju rasprave o pitanjima koja su na dnevnom redu Doma, a nisu zakonodavne naravi;
 - d) o svim drugim pitanjima koja bi mogla utjecati na rad Doma.
- (2) Prošireni kolegij nastoji usvajati odluke konsenzusom. Ako napori za postizanje konsenzusa ne uspiju, Kolegij usvaja odluke konsenzusom.
- (3) Predstavnik Vijeća ministara BiH poziva se na sjednicu ili dio sjednice Proširenoga kolegija i sudjeluje u raspravi o pitanjima iz stavka (1) toč. a) i b) ovoga članka. Stajalište predstavnika Vijeća ministara BiH nije od važnosti za usvajanje odluke.

Članak 23. **(Sazivanje sjednica Proširenoga kolegija)**

Prošireni kolegij sastaje se prema radnom planu na zahtjev predsjedatelja, zamjenika predsjedatelja ili jednoga od klubova zastupnika.

Članak 24.
(Pozivanje na sjednice Proširenog kolegija)

Na sjednicu Proširenog kolegija pozivaju se, prema potrebi, predsjedatelji povjerenstava Doma i druge osobe koje pozove predsjedatelj, a koje neće imati pravo odlučivanja.

Članak 25.
(Zajednički kolegij obaju domova PSBiH)

- (1) Sjednica Zajedničkoga kolegija obaju domova PSBiH (u daljnjem tekstu: Zajednički kolegij) održava se najmanje jednom mjesečno.
- (2) Zajedničkim kolegijem izmjenično predsjedaju predsjedatelji domova. Prvu sjednicu Zajedničkoga kolegija sazivaju predsjedatelji obaju domova PSBiH (u daljnjem tekstu: obaju domova). Sljedeću sjednicu saziva predsjedatelj doma koji predsjedava sjednicom.
- (3) Zajednički kolegij donosi odluke konsenzusom. Ako se ne postigne konsenzus o nekom pitanju, konačnu odluku donose domovi.
- (4) Kada se tako odluči, u radu Zajedničkoga kolegija mogu sudjelovati predstavnici klubova naroda i klubova zastupnika.
- (5) Zajednički kolegij nadležan je:
 - a) za poticanje i koordiniranje međuparlamentarne suradnje;
 - b) za imenovanje članova privremenih izaslanstava koja sudjeluju na međuparlamentarnim skupovima, o čemu obavješćuju klubove naroda i klubove zastupnika;
 - c) za odlučivanje o načinu i rokovima rasprava glede odluka koje zahtijevaju odobrenje obaju domova;

- d) za utvrđivanje kriterija za izbor članova stalnih izaslanstava PSBiH;
- e) za sazivanje i organiziranje zajedničke sjednice obaju domova;
- f) za sazivanje zajedničkih sastanaka s Vijećem ministara BiH;
- g) utvrđivanje prijedloga za imenovanje tajnika Zajedničke službe Tajništva PSBiH i za imenovanje tajnika zajedničkih povjerenstava obaju domova, sukladno Odluci o ustroju Tajništva PSBiH;
- h) za obavljanje i drugih poslova koje mu domovi stavljaju u nadležnost i koji su utvrđeni poslovnica domova.

Odjeljak B. Predsjedatelj Doma

Članak 26.

(Rotiranje predsjedatelja i predsjedanje sjednicama)

- (1) Predsjedatelj se automatski rotira na toj dužnosti, bez glasovanja, svakih osam mjeseci, počevši od dana izbora predsjedatelja.
- (2) Ako predsjedatelj privremeno nije u mogućnosti nazočiti sjednici Doma, dužnost predsjedatelja obnaša prvi zamjenik predsjedatelja. Ako je ovaj posljednji također privremeno nenazočan, dužnost predsjedatelja obnaša drugi zamjenik predsjedatelja.

Članak 27.

(Dužnosti predsjedatelja)

- (1) Predsjedatelj Doma:
 - a) predstavlja Dom;
 - b) sudjeluje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicom Doma;

- c) sudjeluje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicom Kolegija;
 - d) potiče raspravu o pitanjima iz nadležnosti Doma;
 - e) usmjerava raspravu, daje riječ sudionicima u raspravi i oduzima je prema ovome Poslovniku;
 - f) ograničava trajanje rasprave u svezi s jednim ili više pitanja, ako je potrebno, kako bi se osiguralo razmatranje usvojenoga dnevnog reda u cijelosti;
 - g) poduzima sve potrebne mjere kako bi se osigurala mirna i uredna rasprava, uključujući i odgode za kraće vremensko razdoblje;
 - h) brine o primjeni ovoga Poslovnika;
 - i) zadužen je za primjenu načela javnosti rada Doma i povjerenstava Doma;
 - j) brine o ostvarivanju prava i obnašanju dužnosti zastupnika u sklopu nadležnosti Doma;
 - k) potpisuje zakone i druge akte koje usvoji Dom;
 - l) izdaje upute tajniku Doma u svezi s izvršenjem zadaća i dužnosti;
 - m) obavlja druge dužnosti, sukladno odlukama Doma.
- (2) U obavljanju spomenutih dužnosti, predsjedatelj se savjetuje sa zamjenicima predsjedatelja Doma.

Odjeljak C. Opće odredbe o povjerenstvima Doma

Članak 28. (Povjerenstva)

Dom osniva stalna i privremena povjerenstva Doma i zajednička stalna ili privremena povjerenstva obaju domova.

Članak 29.
(Privremena povjerenstva Doma)

- (1) Dom svojim zaključkom može, na prijedlog zastupnika ili kluba zastupnika, osnovati privremena povjerenstva Doma:
 - a) za razmatranje provedbe ili pripreme određenoga akta ili pitanja,
 - b) istražna povjerenstva.
- (2) Predlagatelj je dužan predložiti ciljeve i zadaću.
- (3) Zadaća i sastav povjerenstva utvrđuju se zaključkom Doma.

Članak 30.
(Broj i struktura članova, predsjedatelj i angažiranje stručnjaka u povjerenstvima)

- (1) Stalna povjerenstva imaju devet članova, dok privremena povjerenstva mogu imati do devet članova. Popuna povjerenstava razmjerna je veličini klubova zastupnika u Domu, od kojih su dvije trećine članova izabrane s teritorija Federacije BiH, a jedna trećina s teritorija Republike Srpske.
- (2) Povjerenstva između svojih članova biraju predsjedatelja te prvog i drugog zamjenika predsjedatelja. Oni se biraju iz tri konstitutivna naroda.
- (3) Povjerenstva mogu zatražiti povremenu pomoć stručnjaka s liste koju su potvrdila oba doma. Javni natječaj raspisuju i provode stručne službe Tajništva PSBiH (u daljnjem tekstu: Tajništvo) na temelju kriterija koje je utvrdilo Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove.
- (4) Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove utvrđuje i predlaže Domu listu stručnjaka usuglašenu s nadležnim povjerenstvima.

Članak 31.
(Dužnosti povjerenstava)

- (1) Povjerenstva daju mišljenja, podnose prijedloge i izvješća Domu i obavljaju druge dužnosti kako je propisano ovim Poslovníkom. Povjerenstva odlučuju i o pitanjima koja im Dom prenese u nadležnost, s time što se na povjerenstva ne može prenijeti nadležnost za usvajanje zakona.
- (2) Povjerenstva jednom godišnje Domu podnose izvješća o svome radu.

Članak 32.
(Ustroj rada povjerenstva)

Predsjedatelj povjerenstva, u suradnji s njegovim tajnikom, ustrojava rad povjerenstva. On ima iste ovlasti i mjerodavnost kao predsjedatelj Doma, primijenjeno na procedure i rasprave u povjerenstvu.

Članak 33.
(Prvi i drugi zamjenik predsjedatelja povjerenstva)

- (1) Prvi zamjenik predsjedatelja povjerenstva zamjenjuje predsjedatelja povjerenstva kada je ovaj spriječen obnašati dužnost predsjedatelja. Ako je prvi zamjenik predsjedatelja nenazočan, dužnost predsjedatelja obnaša drugi zamjenik predsjedatelja.
- (2) Ako mjesto predsjedatelja povjerenstva ili jednoga od njegovih zamjenika ostane slobodno, povjerenstvo određuje jednog od svojih članova da privremeno popuni slobodno mjesto i o tome obavještava Dom.

Članak 34.

(Sazivanje sjednica povjerenstva)

- (1) Sjednicu povjerenstva saziva predsjedatelj povjerenstva na vlastitu inicijativu i na prijedlog Kolegija i Proširenog kolegija, zamjenika predsjedatelja toga povjerenstva ili najmanje jedne trećine članova povjerenstva, kao i u slučaju iz članka 33. stavak (1) ovoga Poslovnika.
- (2) Predsjedatelj saziva sjednicu povjerenstva pet dana prije održavanja sjednice, osim ako ne postoje opravdani razlozi za njezino sazivanje u kraćem roku. Zastupniku se na vrijeme dostavlja materijal koji je u svezi s dnevnim redom.
- (3) Ako predsjedatelj povjerenstva ne sazove sjednicu kada se to od njega zatraži, sjednicu saziva jedan od njegovih zamjenika.
- (4) Sjednici povjerenstva mogu biti nazočni predstavnici klubova zastupnika koji nisu zastupljeni u povjerenstvu, kao i stručnjaci za pojedina područja, bez prava odlučivanja.

Članak 35.

(Donošenje odluka u povjerenstvima)

Povjerenstvo odlučuje jednostavnom većinom, uz uvjet da je nazočna najmanje većina članova, osim konačnih odluka o kojima se ne očituje Dom, kada povjerenstvo odlučuje prema proceduri utvrđenoj čl. 79. i 80. ovoga Poslovnika, s time što predsjedatelj, prvi i drugi zamjenik predsjedatelja nastoje postići suglasnost.

Članak 36.

(Suradnja s drugim povjerenstvima i tijelima)

- (1) Povjerenstvo surađuje s drugim povjerenstvima Doma i odgovarajućim tijelima Doma naroda o pitanjima od zajedničkoga interesa.

- (2) U obavljanju dužnosti iz svoje nadležnosti, povjerenstvo može surađivati s odgovarajućim tijelima Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH, entitetskih parlamenata te s drugim tijelima i institucijama na svim razinama vlasti, kao i skupinom građana.

Članak 37.

(Metode rada povjerenstva)

- (1) Povjerenstvo može:
- a) provesti javna ili zatvorena saslušanja;
 - b) pozivati i saslušati svjedoke iz bilo koje institucije u Bosni i Hercegovini i može od njih zahtijevati odgovore na sva ispitivanja i iznošenje svih činjenica i informacija, kao i onih koje predstavljaju državnu tajnu. Lažne ili netočne izjave dane povjerenstvu tretirat će se sukladno pozitivnim zakonskim propisima;
 - c) zahtijevati izvješća od bilo kojega izabranog i imenovanog dužnosnika, službenika ili institucije;
 - d) zahtijevati pomoć revizora;
 - e) zatražiti pomoć neovisnih stručnjaka izvan institucija u Bosni i Hercegovini.
- (2) Povjerenstvo može održati zajednička javna ili zatvorena saslušanja s drugim nadležnim povjerenstvom.

Članak 38.

(Potpovjerenstvo ili radna skupina)

Radi proučavanja određenih pitanja iz svoje nadležnosti, pripreme izvješća ili zakona, povjerenstvo može osnovati potpovjerenstvo ili radnu skupinu i utvrditi nadležnost njihova rada.

Članak 39. (Procedure)

U slučajevima koji nisu posebno regulirani ovim Poslovníkom, procedure u povjerenstvima prate temeljne odredbe o zakonodavnim aktivnostima.

Odjeljak D. Stalna povjerenstva Doma

Članak 40. (Stalna povjerenstva)

Dom ima sljedeća stalna povjerenstva:

- a) Ustavnopravno povjerenstvo;
- b) Povjerenstvo za vanjske poslove;
- c) Povjerenstvo za vanjsku trgovinu i carine;
- d) Povjerenstvo za financije i proračun;
- e) Povjerenstvo za promet i veze;
- f) Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova.

Članak 41. (Ustavnopravno povjerenstvo)

(1) Ustavnopravno povjerenstvo:

- a) prati provedbu Ustava BiH;
- b) razmatra pitanja od značenja za ustavni poredak Bosne i Hercegovine i daje inicijativu za amandmane na Ustav BiH;
- c) ispituje i dostavlja Domu mišljenja o prijedlozima amandmana na Ustav BiH;
- d) provodi javnu raspravu o prijedlozima amandmana na Ustav BiH ili o prijedlozima zakona, te obavještava Dom o ishodima javne rasprave;

- e) razmatra prijedloge zakona koje Dom treba usvojiti, u svezi s njihovom usklađenošću s Ustavom BiH i pravnim sustavom, kao i glede pravne obradbe, te Domu podnosi izvješće s mišljenjem i prijedlozima i pravno-tehničkim ispravicima očitih pogrešaka u tekstu;
 - f) razmatra pitanja zakonodavne metodologije i druga pitanja od značenja za usklađenost pravno-tehničke obradbe akata koje Dom treba usvojiti;
 - g) dostavlja mišljenja Ustavnom sudu BiH;
 - h) sudjeluje u pripremi programa rada iz područja zakonodavne aktivnosti Doma;
 - i) utvrđuje, zajedno s odgovarajućim povjerenstvom Doma naroda, pročišćeni tekst zakona i drugih propisa kada i ako ih za to ovlaste oba doma;
 - j) razmatra prijedloge za oduzimanje imuniteta i u svezi s time predlaže odgovarajuće odluke Domu.
- (2) Povjerenstvo razmatra pitanja koja se odnose: na pravni sustav; na izborni sustav; na Vijeće ministara BiH; na državne praznike; na grb, zastavu i državnu himnu Bosne i Hercegovine; na pečat Bosne i Hercegovine; na državnu administraciju; na provedbu međunarodnih i domaćih kaznenih zakona te na druga pitanja iz nadležnosti Doma koja nisu u nadležnosti drugih povjerenstava.

Članak 42.

(Povjerenstvo za vanjske poslove)

- (1) Povjerenstvo za vanjske poslove:
- a) prati vođenje vanjske politike Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH;
 - b) razmatra pitanja suradnje Bosne i Hercegovine s

- Ujedinjenim narodima i međunarodnom zajednicom;
- c) razmatra pitanja međuparlamentarne suradnje s odgovarajućim povjerenstvima parlamenata drugih zemalja;
 - d) razmatra pitanja suradnje s Vijećem Europe, Interparlamentarnom unijom, Srednjeeuropskom inicijativom i Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju, te drugim međunarodnim organizacijama;
 - e) razmatra pitanja rada institucija BiH, nadležnih za pitanja vanjskih poslova i međunarodnih odnosa;
 - f) razmatra aktivnosti stalnih ili privremenih izaslanstava PSBiH u međuparlamentarnim institucijama;
 - g) razmatra pitanja davanja i otkazivanja suglasnosti za ratificiranje međunarodnih ugovora.
- (2) Povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja međunarodnih i vanjskih poslova.

Članak 43.

(Povjerenstvo za vanjsku trgovinu i carine)

- (1) Povjerenstvo za vanjsku trgovinu i carine razmatra pitanja koja se odnose:
- a) na vanjskotrgovinsku politiku;
 - b) na sporazume o međunarodnoj trgovini;
 - c) na carinsku politiku;
 - d) na tarife, propise i zakone iz svoga područja;
 - e) na međunarodne obveze Bosne i Hercegovine;
 - f) na odnose s međunarodnim trgovinskim institucijama.
- (2) Povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja vanjske trgovine i carina.

Članak 44.
(Povjerenstvo za financije i proračun)

- (1) Povjerenstvo za financije i proračun razmatra pitanja koja se odnose:
 - a) na Centralnu banku BiH;
 - b) na vanjski dug;
 - c) na financiranje institucija BiH;
 - d) na fiskalnu i kreditnu politiku;
 - e) na bankarstvo, osim politike bankarstva;
 - f) na funkcioniranje finansijskih institucija na razini Bosne i Hercegovine;
 - g) na propise u području financija i proračuna;
 - h) na razmatranje, izvršenje i nadzor nad izvršenjem proračuna;
 - i) na razmatranje odluka o zaduživanju, reprogramiranju dugova i drugim novčanim obvezama Bosne i Hercegovine;
 - j) na izvješća Ureda za reviziju institucija BiH.
- (2) Povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja ekonomije, financija i proračuna.

Članak 45.
(Povjerenstvo za promet i veze)

- (1) Povjerenstvo za promet i veze razmatra pitanja koja se odnose:
 - a) na putne isprave;
 - b) na boravak i kretanje stranaca;
 - c) na odnose s Interpolom;

- d) na uspostavu i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih veza;
 - e) na reguliranje međuentitetskog prometa;
 - f) na nadzor zračnog prometa;
 - g) na nadzor frekvencija.
- (2) Povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja prometa i veza.

Članak 46.

(Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova)

- (1) Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova razmatra pitanja koja se odnose:
- a) na pitanja u svezi s ostvarivanjem ravnopravnosti među spolovima u Bosni i Hercegovini - posebice u svezi s unapređenjem statusa žena u Bosni i Hercegovini;
 - b) na poticanje aktivnosti u institucijama BiH na provedbi Platforme za akciju Pekinške deklaracije (Četvrta svjetska konferencija o ženama, 1995) u 12 kritičkih sfera;
 - c) na poticanje i koordiniranje aktivnosti s entitetskim parlamentima na unapređenju statusa žena i provedbi Platforme za akciju Pekinške deklaracije;
 - d) na razmatranje predloženih zakona i drugih propisa sa stanovišta ravnopravnosti spolova i sprečavanja diskriminiranja žena;
 - e) na razmatranje prijedloga dokumenata i izvješća institucija BiH koji se odnose na ostvarivanje ravnopravnosti spolova i provedbu Platforme za akciju Pekinške deklaracije u cijelosti, odnosno po pojedinim područjima;
 - f) na razmatranje pripreme za sudjelovanje izaslanstava

Bosne i Hercegovine na međunarodnim skupovima kada se razmatra provedba Pekinške deklaracije (UN, Pakt stabilnosti i sl.).

- (2) Povjerenstvo razmatra i druga pitanja u svezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova.

Odjeljak E. Opće odredbe o zajedničkim povjerenstvima

Članak 47.

(Zajednička povjerenstva)

- (1) Zajednička povjerenstva domovima daju svoja mišljenja, podnose prijedloge i izvješća i obavljaju druge poslove kako je propisano poslovnica obaju domova. Zajednička povjerenstva odlučuju i o pitanjima koja im domovi prenesu u nadležnost, s time što se na zajednička povjerenstva ne može prenijeti nadležnost za usvajanje zakona.
- (2) Domovi svojim zaključkom, na prijedlog zastupnika, izaslanika i klubova zastupnika i izaslanika, mogu osnovati privremena zajednička povjerenstva radi praćenja, razmatranja i istraživanja specifičnih pitanja, kao i za pripremu i prezentiranje prijedloga za usvajanje zakona ili drugih akata iz nadležnosti obaju domova.

Članak 48.

(Broj i struktura članova, predsjedatelj i angažiranje stručnjaka u zajedničkim povjerenstvima)

- (1) Zajedničko povjerenstvo ima 12 članova, od kojih se šest bira iz Doma a šest iz Doma naroda, s time što se dvije trećine članova biraju s teritorija Federacije BiH, a jedna trećina s teritorija Republike Srpske.

- (2) Prvu sjednicu zajedničkog povjerenstva sazivaju predsjedatelji obaju domova.
- (3) Zajedničko povjerenstvo između svojih članova bira predsjedatelja te prvog i drugog zamjenika predsjedatelja, koji se biraju iz tri konstitutivna naroda. Predsjedatelj i prvi zamjenik predsjedatelja ne mogu biti članovima istoga doma.
- (4) Zajednička povjerenstva mogu zatražiti povremenu pomoć stručnjaka, sukladno članku 30. stavak (3) Poslovnika.

Članak 49.

(Definicija kvoruma i način donošenja odluka u zajedničkim povjerenstvima)

- (1) Kvorum za rad povjerenstva čini sedam članova povjerenstva, od čega je najmanje polovina članova povjerenstva iz svakoga doma, uz uvjet da ta većina obuhvaća najmanje po jednoga predstavnika svakoga konstitutivnog naroda iz Doma naroda.
- (2) Zajedničko povjerenstvo odlučuje jednostavnom većinom, uz uvjet da ona obuhvaća najmanje jednu trećinu članova svakoga doma i po jednoga predstavnika svakog konstitutivnog naroda. Iznimno od ove odredbe, Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove, kada donosi konačne odluke, primjenjuje odredbu članka 79. Poslovnika, gdje je nužna propisana entitetska većina, s time što predsjedatelj, prvi i drugi zamjenik predsjedatelja nastoje postići suglasnost.

Članak 50.

(Izvješća zajedničkih povjerenstava)

Zajednička povjerenstva podnose izvješća o svome radu po potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Članak 51.
**(Struktura članstva i predsjedatelja zajedničkih
povjerenstava po domovima)**

U zajedničkim povjerenstvima domovi imaju jednu polovinu, a najmanje jednu trećinu predsjedatelja.

Članak 52.
**(Primjena odredaba poslovnika domova na
zajednička povjerenstva)**

Zajednička povjerenstva u svome radu primjenjuju ostale opće odredbe poslovnika domova o radu povjerenstava.

Odjeljak F. Stalna zajednička povjerenstva

Članak 53.
(Stalna zajednička povjerenstva)

Domovi imaju sljedeća stalna zajednička povjerenstva:

- a) Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH;
- b) Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH;
- c) Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj;
- d) Zajedničko povjerenstvo za europske integracije;
- e) Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove;
- f) Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljništvo, izbjeglice, azil i etiku.

Članak 54.
(Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za obranu i sigurnost BiH:

- a) razmatra i prati provedbu sigurnosne i obrambene politike Bosne i Hercegovine;
- b) prati rad i razmatra izvješća Stalnog komiteta za vojna pitanja, Ministarstva obrane BiH, Ministarstva sigurnosti BiH i drugih izvršnih tijela koja se bave pitanjima iz područja sigurnosti i obrane te o tome izvješćuju PSBiH, s posebnim osvrtom na izvješća, kratkoročne i dugoročne planove u svezi sa: strukturom Oružanih snaga BiH, kadrovskom politikom i novačenjem, plaćama i naknadama, obrazovanjem i obukom pripadnika Oružanih snaga BiH, profesionalnim ponašanjem i etičkim standardima za civilno i vojno osoblje, opremanjem vojske, radom vojne industrije, nabavom sredstava i uvozom i izvozom oružja i vojne opreme, materijalnom potporom i ugovorima sa stranim tvrtkama koje pružaju usluge obrambenim institucijama na komercijalnoj osnovi, borbenom spremnošću, vojnim vježbama i operacijama, uključujući izvršenje međunarodnih obveza i međunarodnih operacija potpore miru;
- c) razmatra zakone i amandmane na zakone iz nadležnosti Povjerenstva;
- d) razmatra i dostavlja mišljenja i preporuke, izmjene i dopune na prijedlog proračuna za obranu;
- e) razmatra izvješća o izvršenju proračuna za obranu, kao i izvješća o reviziji institucija iz područja obrambene i sigurnosne politike Bosne i Hercegovine;
- f) razmatra pitanja suradnje Bosne i Hercegovine s Ujedinjenim narodima, Organizacijom za sigurnost i suradnju u Europi, NATO-om, Paktom stabilnosti Jugoistočne Europe i drugim organizacijama i zemljama u području sigurnosti i obrane;

- g) razmatra aktivnosti stalnih i privremenih izaslanstava Bosne i Hercegovine u međunarodnim i međuparlamentarnim institucijama iz područja sigurnosti i obrane;
 - h) razmatra i dostavlja mišljenja PSBiH o ratificiranju i provedbi međunarodnih ugovora iz području sigurnosti i obrane;
 - i) ostvaruje suradnju s nadležnim parlamentarnim povjerenstvima bh. entiteta, drugih država, kao i s međunarodnim organizacijama i drugim tijelima iz područja obrane.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Članak 55.

(Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH)

- (1) Zajedničko sigurnosno-obavještajno povjerenstvo za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH:
- a) nadzire zakonitost rada Agencije;
 - b) raspravlja i daje mišljenja o imenovanju glavnog ravnatelja i zamjenika glavnog ravnatelja;
 - c) razmatra izvješća predsjedatelja o pitanjima iz njegove nadležnosti, uključujući mjere poduzete radi rješavanja svih problema u Agenciji utvrđenih glede provedbe inspeksijskog nadzora, revizije ili istrage;
 - d) razmatra izvješća glavnoga ravnatelja o radu i troškovima Agencije, te posebno analizira način trošenja proračunskih sredstava;
 - e) daje mišljenja o detaljnom prijedlogu proračuna Agencije;
 - f) razmatra izvješća glavnoga inspektora;

- g) zahtijeva od zaposlenih u Agenciji da, uz pomoć predsjedatelja, osiguraju stručne savjete kada je to potrebno radi provođenja nadzora;
 - h) provodi istrage o radu Agencije.
- (2) Povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja rada Agencije, sukladno Zakonu o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i drugim posebnim zakonima iz kojih proistječe odgovarajuća nadležnost.

Članak 56.

(Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose:
- a) na ekonomske reforme koje su u nadležnosti institucija BiH;
 - b) na prijedloge reformi ili inicijative za izmjene zakona koje će Povjerenstvu dostavljati: predstavnici građanskog društva, odnosno udruga gospodarstvenika, unije poslodavaca, sindikata, agencija za regionalni razvoj, udruge građana ili drugih nevladinih interesnih skupina;
 - c) na monetarnu politiku;
 - d) na politiku vanjskog zaduživanja;
 - e) na odnose s međunarodnim finansijskim institucijama;
 - f) na politiku i program rekonstruiranja i razvoja Bosne i Hercegovine;
 - g) na definiranje mjera ekonomske politike;
 - h) na fiskalnu i kreditnu politiku Bosne i Hercegovine;
 - i) na politiku bankarstva;
 - j) na statistiku, mjere i standarde.

- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja ekonomskih reformi, rekonstruiranja i razvoja.

Članak 57.

(Zajedničko povjerenstvo za europske integracije)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za europske integracije razmatra pitanja koja se odnose:
- a) na raspravljanje općih pitanja koja su u svezi s europskim integracijama;
 - b) na praćenje provedbe prava i obveza Bosne i Hercegovine proizišlih iz međunarodnih ugovora koji se odnose na Vijeće Europe;
 - c) na koordiniranje rada matičnih radnih tijela u svezi s europskim integracijama i dostave mišljenja, preporuka i upozorenja tim tijelima;
 - d) na analiziranje posljedica integracijske strategije za Bosnu i Hercegovinu i pripreme sveobuhvatnih izvješća;
 - e) na nadziranje izradbe studije izvodivosti i praćenje provedbe pretpristupne (Proces stabilizacije i pridruživanja) i pristupne strategije Bosne i Hercegovine;
 - f) na nadziranje provedbe usklađivanja zakona Bosne i Hercegovine s *acquis communautaire* (pozitivnom legislativom EU) kada Povjerenstvo stekne uvjete za to;
 - g) na suradnju s institucijama u Bosni i Hercegovini (posebice s Direkcijom za europske integracije BiH), institucijama EU i drugih zemalja u svezi s pitanjima integracije;
 - h) na organiziranje prezentacije javnog mišljenja o pitanjima integracije;
 - i) na sakupljanje, pohranjivanje i sustavno prezentiranje

- članovima Povjerenstva informacija u svezi s EU;
- j) na nadziranje korištenja dodijeljenih sredstava EU;
 - k) na obavljanje drugih poslova u svezi s europskim pitanjima koja ne spadaju u nadležnost ostalih radnih tijela;
 - l) na održavanje javnog saslušanja u svezi s pitanjima europskih integracija radi sakupljanja mišljenja i stajališta predstavnika civilnog društva, nevladinih organizacija, intelektualaca, kao i vladinih i nevladinih stručnjaka u određenim područjima.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja u svezi s europskim integracijama.

Članak 58.

(Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove:
- a) usvaja akte koji reguliraju visinu plaća i naknada za sve zaposlene u PSBiH;
 - b) usvaja akte koji reguliraju visinu naknada za specifične materijalne troškove zaposlenih u PSBiH, donosi pojedinačne akte o plaćama i naknadama materijalnih i drugih troškova, naknadama i dnevnicama za angažiranje stručnjaka i svjedoka, kao i naknadama određenih materijalnih troškova savjetnika;
 - c) u suradnji s nadležnim tijelima obaju domova, prati i razmatra izvješća o izvršenju proračuna PSBiH i o tome obavještava domove te donosi sve akte PSBiH kojima se regulira trošenje, odnosno korištenje sredstava utvrđenih proračunom PSBiH;
 - d) obavlja aktivnosti u svezi s nekretninama u vlasništvu PSBiH, a posebice s korištenjem stanova za zaposlene u

- PSBiH i raspolaganju stanovima; odlučuje o njihovoj dodjeli na korištenje, zamjeni i jednokratnom prijenosu prava korištenja, sukladno zakonu;
- e) odlučuje o dodjeli privremenog smještaja zaposlenima, sukladno zakonu i aktima PSBiH;
 - f) daje suglasnost na Pravilnik o unutarnjem ustroju Tajništva, sukladno Odluci o ustroju Tajništva koju donosi PSBiH;
 - g) daje prijedlog i mišljenje o promjeni ustroja Tajništva;
 - h) definira uvjete za korištenje automobila u obavljanju službenih dužnosti;
 - i) na temelju godišnjih izvješća klubova o utrošku sredstava i iskazanih godišnjih potreba klubova, odlučuje i godišnje izvješćuje Dom o preraspodjeli financijskih sredstava, prostorija, kao i administrativnih, tehničkih i drugih usluga za rad klubova;
 - j) utvrđuje kriterije za angažiranje stručnjaka i svjedoka za potrebe povjerenstava i drugih radnih tijela Doma.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga administrativna pitanja iz nadležnosti domova, sukladno poslovnica domova.

Članak 59.

(Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku)

- (1) Zajedničko povjerenstvo za ljudska prava, prava djeteta, mlade, useljeništvo, izbjeglice, azil i etiku razmatra pitanja koja se odnose:
- a) na ostvarivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda zajamčenih Ustavom BiH i zakonodavstvom Bosne i Hercegovine od državnih tijela, javnih institucija i

organizacija koje primjenjuju javne ovlasti, u slučajevima koje iznese Ombudsman, građani i entiteti, te o tome izvješćuje domove;

- b) na državljanstvo;
- c) na useljništvo, izbjeglice i azil;
- d) na provedbu aneksa VI. i VII. Općega okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;
- e) na razvoj i probleme u provedbi i zaštiti ljudskih prava i sloboda, te mjere za njihovu djelotvorniju zaštitu. Povjerenstvo neće razmatrati pitanja koja su u tijeku rješavanja na sudovima i druge sporove, osim ako se radi o neprihvatljivom kašnjenju u postupku ili o evidentnoj zlouporabi vlasti i samovolji na koju ukaže Ombudsman;
- f) na prijedloge koje dostavljaju građani, uz obavještanje podnositelja o ishodu;
- g) na peticije u svezi s povredama ljudskih prava i temeljnih sloboda, usvajajući odgovarajuće mjere i obavještavajući podnositelja i domove o usvojenim odlukama;
- h) na suradnju s Povjerenstvom za ljudska prava (predviđenom Aneksom VI.) i Povjerenstvom za raseljene osobe i izbjeglice (predviđenom Aneksom VII. Općega okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini), kao i povjerenstvima za ljudska prava u Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske;
- i) na razmatranje pitanja u svezi s ostvarivanjem prava djeteta - posebice u svezi s poboljšanjem statusa djeteta u Bosni i Hercegovini;
- j) na poticanje aktivnosti u institucijama BiH na provedbi Konvencije o pravima djeteta, kao i poticanje i ostvarivanje suradnje s povjerenstvima entitetskih parlamenata na poboljšanju statusa djeteta i provedbi Konvencije o pravima djeteta;

- k) na razmatranje predloženih zakona i drugih propisa sa stanovišta prava djeteta i sprečavanje diskriminiranja prava djeteta;
 - l) na razmatranje pitanja u svezi s unapređenjem prava mladih - posebice u svezi s poboljšanjem prava mladih u Bosni i Hercegovini;
 - m) na poticanje aktivnosti u institucijama BiH na usvajanju i provedbi najznačajnijih međunarodnih dokumenata o pitanju mladih;
 - n) na razmatranje prijedloga dokumenata i izvješća institucija BiH koji se odnose na prava djeteta i na pitanja mladih, te razmatranje priprema za sudjelovanje bh. izaslanstava na međunarodnim skupovima kada se razmatraju pitanja prava djeteta i pitanja mladih;
 - o) na analiziranje izvješća o provedbi Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, koje obavlja Izorno povjerenstvo BiH;
 - p) na upozoravanje izabranih dužnosnika PSBiH i Vijeća ministara BiH na odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH radi njegove dosljedne primjene;
 - r) na razmatranje s Izbornim povjerenstvom BiH mogućih slučajeva kršenja Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH izabranih dužnosnika PSBiH i Vijeća ministara BiH;
 - s) na pripremu i utvrđivanje prijedloga kodeksa ponašanja za zastupnike i izaslanike u PSBiH.
- (2) Zajedničko povjerenstvo razmatra i druga pitanja iz područja ljudskih prava, prava djeteta, mladih, useljeništva, izbjeglica, azila i etike.

POGLAVLJE IV. Sjednice Doma i zajedničke sjednice obaju domova

Odjeljak A. Radni plan Doma

Članak 60. (Orijentacijski radni plan)

- (1) Prošireni kolegij utvrđuje orijentacijski radni plan Doma za jednogodišnje razdoblje. Taj plan uključuje pitanja i rokove za njihovu raspravu na plenarnim sjednicama.
- (2) Radi izradbe radnog plana, Prošireni kolegij zatražit će od Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH, povjerenstava i klubova zastupnika iznošenje prijedloga i mišljenja u roku koji odredi Kolegij.
- (3) Imajući u vidu sve ove prijedloge i bilo koje drugo pitanje koje je već u postupku, tajnik Doma dostavlja Proširenom kolegiju prijedlog radnog plana na razmatranje. Kada usvoji radni plan, Prošireni kolegij ga dostavlja zastupnicima i drugim tijelima navedenim stavkom (2) ovoga članka.

Članak 61. (Kalendar)

Prošireni kolegij utvrđuje kalendar za idući mjesec, uključujući datume ili tjedne u kojima su predviđene plenarne sjednice. Kalendar se dostavlja zastupnicima, povjerenstvima Doma, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

Odjeljak B. Sazivanje sjednice, predlaganje i utvrđivanje dnevnog reda

Članak 62.

(Sazivanje sjednice Doma)

- (1) Predsjedatelj, u dogovoru sa zamjenicima predsjedatelja, saziva sjednicu Doma i predlaže dnevni red zastupnicima prema radnom planu.
- (2) Poziv se za sjednicu Doma dostavlja zastupniku 10 dana prije dana održavanja planirane sjednice, osim ako ovim Poslovníkom nije drukčije propisano. Dnevni red, materijal pripremljen za sjednicu i, ako je to slučaj, zapisnik prethodne sjednice dostavljaju se zastupniku s pozivom za sjednicu.
- (3) U žurnim slučajevima i na zahtjev najmanje 10 zastupnika, zamjenika predsjedatelja ili prema vlastitoj odluci, predsjedatelj može sazvati sjednicu u roku kraćem od 10 dana. U tom slučaju, dnevni red sjednice može biti predložen za vrijeme njezina održavanja.

Članak 63.

(Sazivanje sjednice Doma - zamjenik predsjedatelja)

- (1) Zamjenik predsjedatelja Doma saziva sjednicu ako je predsjedatelj sprijećen sazvati sjednicu Doma.
- (2) Ako predsjedatelj Doma ne sazove sjednicu u roku iz članka 62. stavak (3) ovoga Poslovníka, zamjenik predsjedatelja saziva sjednicu Doma najkasnije u roku od sedam dana.

Članak 64.
(Obvezne točke dnevnog reda)

- (1) Prošireni kolegij uvrštava u dnevni red prijedlog zakona s mišljenjima iz članka 105. stavak (1), odnosno izvješćem iz članka 117. te svaku drugu točku koja je obvezna, sukladno ovome Poslovniku.
- (2) Obvezna točka je ona koja je prošla proceduru sukladno Poslovniku.
- (3) Prošireni kolegij uvrštava u dnevni red i druga pitanja koja su ovlaštenu predlagatelji dostavili Domu i koja spadaju u njegovu nadležnost.
- (4) Kolegij neće uvrstiti u dnevni red druga pitanja iz stavka (3) ovoga članka za koja nadležno povjerenstvo nije dostavilo mišljenje.

Članak 65.
(Predlaganje nove i izostavljanje neobvezne točke dnevnog reda)

- (1) Na početku sjednice, zastupnik, kao i ovlaštenu predlagatelj, ima pravo tražiti izostavljanje neobvezne točke i predlaganje nove. Izostavljanje obveznih točaka iz članka 64. stavak (1) ovoga Poslovnika nije dopušteno.
- (2) Zastupnik ne može izlagati dulje od tri minute niti elaborirati bit pitanja koje je predloženo kao točka dnevnog reda, ako Kolegij, na zahtjev zastupnika, drukčije ne odluči.

Članak 66.
(Usvajanje dnevnog reda)

Ako nisu predložene izmjene dnevnog reda, smatra se da ga je

Dom usvojio. U slučaju da su predložene izmjene dnevnoga reda i nakon što zastupnici izraze svoja stajališta u svezi s tim prijedlogom, Dom glasuje o svakoj predloženoj promjeni. Glasuje se redosljedom kojim su zastupnici predlagali izmjene.

Odjeljak C. Definicija kvoruma, predsjedanje i sudjelovanje u radu

Članak 67. (Utvrđivanje kvoruma)

- (1) Na početku sjednice i u svakom trenutku, na zahtjev klubova zastupnika, predsjedatelj utvrđuje ima li kvoruma i o tome obavještava Dom.
- (2) Kvorum čine 22 zastupnika, uz uvjet da je nazočna najmanje po jedna trećina zastupnika iz svakoga entiteta, osim ako za odlučivanje o pojedinim pitanjima Ustavom BiH i ovim Poslovníkom nije drukčije određeno.
- (3) Ako se utvrdi da nema kvoruma, predsjedatelj određuje stanku u trajanju do 60 minuta, tijekom koje pokušava naći rješenje.

Članak 68. (Nazočnost sjednicama članova Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH, predlagatelja i uzvanica)

- (1) Članovi Predsjedništva BiH mogu, a članovi Vijeća ministara BiH imaju pravo i dužnost sudjelovati na sjednicama Doma.
- (2) U slučaju nenazočnosti predlagatelja sjednici Doma, Dom može odlučiti i voditi raspravu bez nazočnosti predlagatelja.
- (3) Uzvanici koje pozove predsjedatelj mogu sudjelovati u radu sjednice, sukladno ovome Poslovníku.

Članak 69.

(Prijava za sudjelovanje u raspravi i dužina diskusije)

- (1) Svaki zastupnik ili drugi sudionik sjednice Doma može govoriti nakon što zatraži i dobije riječ od predsjedatelja, ali ne dulje od 10 minuta.
- (2) Predlagatelj zakona ima pravo i obvezu prije početka rasprave obrazložiti prijedlog zakona u trajanju do 15 minuta.
- (3) Prijave za sudjelovanje u raspravi mogu se podnijeti do kraja rasprave.
- (4) Predsjedatelj daje riječ zastupnicima redoslijedom kojim su se prijavili.

Članak 70.

(Diskusija o povredi Poslovnika i ispravak navoda)

- (1) Predsjedatelj daje riječ zastupniku koji želi govoriti o povredi Poslovnika ili o nepridržavanju utvrđenoga dnevnog reda, nakon što je on zatraži. Iznošenje primjedbe u svezi s time ne može trajati dulje od tri minute, nakon čega predsjedatelj rješava ovo pitanje.
- (2) Zastupnik može zatražiti riječ kada želi ispraviti navod koji je netočno naveden a koji može biti uzrokom nesporazumu ili koji traži objašnjenje. Predsjedatelj daje riječ zastupniku nakon što osoba čija je izjava prouzročila potrebu za objašnjenjem završi svoju diskusiju. U tom se slučaju zastupnik mora ograničiti na ispravak, odnosno objašnjenje, koje ne može trajati dulje od tri minute.

Članak 71.
(Odstupanje od dnevnog reda)

Zastupnik ili drugi sudionik u raspravi može govoriti samo o pitanju o kojemu se raspravlja sukladno utvrđenom dnevnom redu. Ako odstupi od dnevnoga reda, predsjedatelj ga upozorava. Ako se i nakon ovoga upozorenja ne bude pridržavao dnevnoga reda, predsjedatelj mu uskraćuje pravo govora.

Članak 72.
(Sudjelovanje predsjedatelja u raspravi)

Ako želi sudjelovati u raspravi, predsjedatelj napušta mjesto predsjedatelja i izlazi za govornicu. Za to vrijeme sjednicom predsjedava prvi zamjenik predsjedatelja.

Odjeljak D. Održavanje reda

Članak 73.
(Održavanje reda za vrijeme sjednice)

- (1) Predsjedatelj održava red za vrijeme sjednice. Svi su nazočni obvezni pridržavati se njegovih uputa i naloga.
- (2) Predsjedatelj može upozoriti zastupnika koji svojim ponašanjem ili govorom za vrijeme sjednice ne poštiva red ili odredbe ovoga Poslovnika.
- (3) Zastupniku koji je tijekom iste sjednice dva puta upozoren zbog nepoštivanja reda i odredaba ovoga Poslovnika uskraćuje se pravo govora - ako on i dalje ne poštiva red i primjenu ovoga Poslovnika.
- (4) Predsjedatelj može, nakon savjetovanja sa zamjenicima predsjedatelja, odlučiti da bilo koji od nazočnih napusti dvoranu ako ne poštiva red.

Članak 74.
(Prekid sjednice)

Ako predsjedatelj ocijeni kako nije u stanju održavati red za vrijeme sjednice, on će, u dogovoru sa zamjenicima predsjedatelja, donijeti odluku o prekidu sjednice i nastaviti je nakon što stvori nužne uvjete za nastavak rada, ali prekid sjednice ne smije trajati dulje od jednoga sata.

Odjeljak E. Tijek sjednice

Članak 75.
(Zapisnik)

- (1) Zapisnik sjednice predlaže se na usvajanje na sljedećoj sjednici.
- (2) Zastupnik ima pravo dati primjedbe na zapisnik, ali ne dulje od tri minute.
- (3) Odluke o opravdanosti primjedaba na zapisnik usvajaju se na sjednici bez rasprave. Ako su primjedbe usvojene, u zapisnik se unose odgovarajuće izmjene.
- (4) Zapisnik ili dio zapisnika na koji nisu iznesene primjedbe smatra se usvojenim.
- (5) Usvojeni zapisnik potpisuju predsjedatelj i tajnik Doma.

Članak 76.
(Rasprava o točkama dnevnog reda)

- (1) Svaka točka dnevnog reda razmatra se prije donošenja odluke o njoj, osim ako je ovim Poslovníkom predviđeno donošenje odluka o određenom pitanju bez rasprave.

- (2) Kada iz rasprave o točki dnevnoga reda proistekne više prijedloga zaključaka o istome pitanju, predsjedatelj daje na glasovanje prijedloge zaključaka prema redoslijedu predlaganja. Nakon što se prvo očituje o prijedlozima zastupnika, Dom glasuje o prijedlogu materijala koji razmatra u cijelosti.
- (3) Rasprava o izvješćima o ustavnim amandmanima, predloženim zakonima i drugim pitanjima sastoji se iz dva dijela: opće rasprave i rasprave o pojedinostima.

Članak 77. (Stanka)

- (1) Bilo koji klub zastupnika ima pravo zatražiti stanku do 30 minuta za svaku odgovarajuću točku. Predsjedatelj je dužan odmah dati stanku ako nije počelo glasovanje.
- (2) Ako klub zastupnika zatraži stanku dulju od 30 minuta, predsjedatelj ovaj prijedlog stavlja na glasovanje.

Odjeljak F. Donošenje odluka

Članak 78. (Neprenosivost glasa)

Glas je svakog zastupnika osobni i ne može se prenositi.

Članak 79. (Donošenje odluka)

- (1) Odluke se u Domu donose većinom glasova zastupnika koji su nazočni i koji glasuju. Suzdržani se glasovi ubrajaju u kvorum i ne dodaju se glasovima koji su "za", odnosno "protiv". Zastupnici ulažu napore kako bi većina uključivala najmanje jednu trećinu zastupnika s teritorija svakoga entiteta, osim ako

je drukčije predviđeno Ustavom BiH i ovim Poslovnikom.

- (2) Ako se zastupnik prilikom glasovanja ne očituje "za", "protiv" ili "suzdržan" a nazočan je u dvorani prilikom glasovanja, smatra se "suzdržanim".
- (3) U svim slučajevima broj prebrojanih glasova mora biti najmanje jednak kvorumu propisanom člankom 67. stavak (2) ovoga Poslovnika, osim ako Ustavom BiH i ovim Poslovnikom nije drukčije predviđeno.

Članak 80.

(Procedure kada većina ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorija svakog entiteta)

- (1) Ako većina glasova ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorija svakog entiteta, predsjedatelj može odrediti stanku u trajanju do 60 minuta, tijekom koje Kolegij, u suradnji s predsjedateljima klubova i neovisnim zastupnicima, pokušava naći rješenje.
- (2) Ako sporno pitanje nije riješeno nakon stanke iz stavka (1) ovoga članka, predsjedatelj saziva Kolegij koji, radeći kao povjerenstvo, nastoji u roku od tri dana postići suglasnost.
- (3) Ako Kolegij uspije postići suglasnost, o tome se obavještava Dom, nakon čega se glasuje sukladno članku 79. Poslovnika.
- (4) Ako Kolegij ne uspije postići suglasnost ili ako postigne suglasnost novim rješenjem koje nije bilo predmetom glasovanja u Domu, odluku donosi većina od ukupnoga broja zastupnika koji su nazočni i koji glasuju, uz uvjet da glasovi "protiv" ne sadrže dvije trećine ili više zastupnika izabranih iz svakoga entiteta.

- (5) U slučaju nedostatka kvoruma, ako nakon stanke predsjedatelj ustvrdi ili glasovanje pokaže kako i dalje nema kvoruma, razmatrano se pitanje odgođa za drugu sjednicu.

Članak 81. (Načini glasovanja)

Glasovanje u Domu obavlja se:

- a) elektronički,
- b) podizanjem glasačkoga kartona,
- c) prozivanjem.

Članak 82. (Elektronički sustav glasovanja)

- (1) U Domu se rabi elektronički sustav glasovanja koji registrira i prikazuje ukupan broj glasova "za", broj glasova "protiv" i broj "suzdržanih" glasova. Na zaslonu je prikazan glas svakoga zastupnika zelenom ("za"), crvenom ("protiv") i bijelom ("suzdržan") bojom, te sivom bojom prazna mjesta zastupnika koji nisu nazočni sjednici. Elektronički sustav glasovanja registrira ima li kvoruma i sadrži li većina, ako postoji, najmanje jednu trećinu glasova zastupnika s teritorija svakoga entiteta. Nakon glasovanja, na zaslonu se vidi ishod glasovanja.
- (2) Ako se glasovanje provede nakon postupka traženja suglasnosti iz članka 80. st. (2) i (4) ovoga Poslovnika, elektronički sustav glasovanja registrira i prikazuje ukupan broj glasova "za", glasova "protiv" i "suzdržanih" glasova, kao i sadrže li glasovi "protiv" dvije trećine ili više glasova zastupnika izabranih iz svakoga entiteta.
- (3) Kada se glasuje o amandmanima na Ustav BiH, o odobravanju imenovanja predsjedatelja Vijeća ministara BiH ili kada to

traži jedna trećina zastupnika u Domu, elektronički sustav glasovanja registrira i način na koji je svaki zastupnik glasovao. Ova se informacija javno objavljuje. Elektronički sustav omogućuje i tajno glasovanje.

- (4) Sve se informacije na zaslonu ispisuju na jezicima koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini i odgovarajućim pismima.

Članak 83.

(Glasovanje podizanjem glasačkoga kartona)

- (1) Ako je elektronički sustav glasovanja izvan uporabe ili na zahtjev jedne trećine zastupnika u Domu, glasuje se podizanjem ruke, odnosno glasačkog kartona.
- (2) Uz pomoć zamjenika predsjedatelja i tajnika Doma, predsjedatelj konstatira koliko je glasova "za", koliko "protiv" i koliko je "suzdržanih", uzimajući u obzir ispunjenje drugih zahtjeva iz članka 80. stavak (1) ovoga Poslovnika.

Članak 84.

(Glasovanje prozivanjem)

- (1) Glasovanje prozivanjem primjenjuje se kada predsjedatelj, zamjenik predsjedatelja osobno ili na prijedlog predstavnika kluba zastupnika, odnosno svakog zastupnika, ocijene to nužnim kako bi se uklonile dvojbe u regularnost ishoda glasovanja.
- (2) U tom slučaju, tajnik Doma osigurava prozivanje zastupnika pojedinačno. Svaki prozvani zastupnik očituje se "za", "protiv" ili "suzdržanim". Prilikom prozivanja rabi se latinični - abecedni redoslijed ako je predsjedatelj Bošnjak ili Hrvat, a azbučni - ćirilični redoslijed ako je predsjedatelj Srbin.

Članak 85.
(Priopćavanje ishoda glasovanja)

Na kraju postupka glasovanja predsjedatelj priopćava koliko je zastupnika bilo "za", koliko "protiv" i koliko je "suzdržanih" te ishode glasovanja zastupnika s teritorija svakoga entiteta, kako je predviđeno člankom IV.3.d Ustava BiH, i priopćava konačnu odluku nakon glasovanja.

Odjeljak G. Zapisnik i snimka rasprave

Članak 86.
(Elementi zapisnika)

- (1) Zapisnik sadrži podatke koji se odnose: na datum, mjesto i vrijeme održavanja sjednice; na razmatrana pitanja; na imena i službene dužnosti sudionika u raspravama; na ishode glasovanja i na usvojene odluke.
- (2) Zastupnik može zahtijevati da njegova primjedba u svezi s mogućim kršenjem Ustava BiH ili Poslovnika bude unesena u zapisnik.

Članak 87.
(Objava zapisnika)

Zapisnici rasprava u Domu objavljuju se u cijelosti.

Članak 88.
(Tonsko snimanje sjednica i transkript)

- (1) Sjednice Doma tonski se snimaju, a mogu biti sačinjene i kratke bilješke, radi izradbe konačnoga transkripta sjednice.
- (2) Kolegij preciznije regulira način pripreme, čuvanja, objave i distribucije službenog transkripta.

Članak 89.
(Autoriziranje transkripta)

- (1) Zastupnik može tražiti transkript svoga govora na autoriziranje. Od zastupnika se očekuje da vrati autorizirani transkript. Prilikom autoriziranja, zastupnik ne smije unositi bitnije izmjene u tekst i izostavljati izražene misli.
- (2) Ako zastupnik ne dostavi ispravak u roku od 48 sati od trenutka kada mu je transkript dostavljen, transkript se smatra autoriziranim.

Odjeljak H. Javnost rada

Članak 90.
(Javnost rada i pristup informacijama)

- (1) Dom radi javno i na vrijeme te u cijelosti i objektivno obavještava javnost o svome radu. Pod jednakim uvjetima Dom će, sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama u BiH, svima zainteresiranima osigurati pristup raspoloživim informacijama.
- (2) Cjeloviti zapisnici rasprava u Domu, zakonodavne, kao i najvažnije aktivnosti u svezi s radom Doma i povjerenstava Doma, dostupne su javnosti u elektroničkom obliku, a sukladno mogućnostima PSBiH, i u tiskanom glasilu.
- (3) Iznimka od navedenih informacija koje se objavljuju su informacije za koje se može očekivati kako njihovo otkrivanje izaziva štetu za legitimne ciljeve za sljedeće kategorije:
 - a) vanjske politike, interesa obrane i sigurnosti, kao i zaštite javne sigurnosti;
 - b) interesa monetarne politike;

- c) sprečavanje kriminala i svakog otkrivanja kriminala;
 - d) zaštite postupka donošenja odluke javnog tijela u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka javnog tijela, zaposlene osobe u javnom tijelu ili svake osobe koja obavlja aktivnost za ili u ime javnog tijela, a ne obuhvaća činjenične, statističke, znanstvene ili tehničke informacije;
 - e) druge iznimke utvrđene Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH;
- (4) Dom objavljuje traženu informaciju bez obzira na utvrđenu iznimku u smislu stavka (3) ovoga članka, ako je to opravdano javnim interesom, i uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proizići iz toga, o čemu odlučuje Prošireni kolegij.

Članak 91.

(Objava akata i usvojenih prijedloga)

Prijedlozi i akti koje usvoji Dom mogu biti objavljeni u tisku i u drugim sredstvima javnog priopćavanja.

Članak 92.

(Pristup sjednicama)

- (1) Građanima i predstavnicima sredstava javnog priopćavanja osiguran je pristup sjednicama Doma u, za njih, posebno rezerviranom prostoru, kako je utvrdio Kolegij sukladno mogućnostima.
- (2) Sjednice su povjerenstava otvorene za javnost, ako povjerenstvo drukčije ne odluči.
- (3) Sjednice ili dio sjednica na kojima se razmatraju pitanja iz članka 11. ovoga Poslovnika održavaju se bez nazočnosti predstavnika sredstava javnog priopćavanja i javnosti.

Članak 93.
(Rezerviranje mjesta)

Osim mjesta rezerviranih za zastupnike, odgovarajuća mjesta osigurana su za članove Predsjedništva BiH, članove Vijeća ministara BiH i uzvanike.

Odjeljak I. Zajedničke sjednice obaju domova

Članak 94.
(Sazivanje i predsjedanje)

- (1) Zajedničku sjednicu obaju domova sazivaju predsjedatelji domova:
 - a) u svim prilikama, prema ocjeni Zajedničkog kolegija,
 - b) u svečanim prigodama,
 - c) u iznimnim okolnostima, na zahtjev Predsjedništva BiH.
- (2) Zajedničkom sjednicom obaju domova izmjenično predsjedaju predsjedatelji domova.

Članak 95.
(Poziv i dnevni red)

- (1) Dnevni red za zajedničku sjednicu utvrđuje Zajednički kolegij.
- (2) Poziv za zajedničku sjednicu domova dostavlja se zastupnicima i izaslanicima u rokovima utvrđenim poslovnicima domova.

Članak 96.
(Donošenje odluka)

Prilikom donošenja odluka, domovi se očituju odvojeno i primjenjuju se odredbe poslovnika koje se odnose na odlučivanje u domu.

POGLAVLJE V. Aktivnosti Doma

Odjeljak A. Opće odredbe

Članak 97. (Rad Doma)

Dom radi sukladno Ustavu BiH, zakonu i odredbama ovoga Poslovnika.

Članak 98. (Aktivnosti Doma)

Dom obavlja sljedeće aktivnosti:

- a) zakonodavnu,
- b) informativnu,
- c) nadzornu,
- d) unutarnje reguliranje.

Odjeljak B. Temeljni zakonodavni postupak: inicijativa

Članak 99. (Ovlašteni predlagatelj)

Prijedlog zakona može podnijeti svaki zastupnik, povjerenstva Doma, zajednička povjerenstva, Dom naroda, kao i Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH u sklopu svojih nadležnosti.

Članak 100. (Sadržaj prijedloga zakona)

- (1) Prijedlog zakona podnosi se u obliku teksta prijedloga s člancima. Predlagatelj zakona dužan je prijedlog zakona

istodobno dostaviti u pisanom i elektroničkom obliku na jezicima koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini. Iznimno, kada je zastupnik predlagatelj zakona, može dostaviti prijedlog zakona u pisanom i elektroničkom obliku na jednom od jezika koji je u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

- (2) Uz prijedlog zakona dostavlja se obrazloženje koje sadrži:
 - a) ustavnu osnovu za usvajanje zakona;
 - b) razloge za donošenje zakona;
 - c) načela na kojima je prijedlog utemeljen;
 - d) financijska i druga sredstva nužna za provedbu zakona;
 - e) mišljenja institucija i organizacija koje su konzultirane tijekom izradbe prijedloga;
 - f) bilo koje druge okolnosti koje bi mogle Domu objasniti razloge za donošenje zakona.
- (3) Uz prijedlog izmjena i/ili dopuna zakona ili drugoga akta prilažu se i odredbe, odnosno članci koji se mijenjaju, odnosno dopunjuju.

Članak 101.

(Podnošenje prijedloga zakona)

- (1) Prijedlog zakona podnosi se predsjedatelju, koji ga odmah dostavlja Kolegiju.
- (2) Kolegij u roku od sedam dana odlučuje kojemu povjerenstvu prijedlog zakona treba dostaviti. Prvo ga dostavlja Ustavnom pravnom povjerenstvu, radi davanja mišljenja o usklađenosti s Ustavom BiH i pravnim sustavom, i nadležnom povjerenstvu, radi davanja mišljenja o načelima na kojima je zakon utemeljen. Istodobno, Kolegij dostavlja prijedlog

zakona zastupnicima, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH kada oni nisu predlagatelji.

- (3) Tajnici domova, u dogovoru, daju prijedlog kolegijima obaju domova radi određivanja nadležnog zajedničkog povjerenstva, o čemu odlučuju kolegiji domova u roku od sedam dana od dana dostave prijedloga zakona i dostavljaju ga subjektima navedenim stavkom (2) ovoga članka.
- (4) Ako se ne ispune rokovi iz st. (1) i (2) ovoga članka, Kolegij je dužan obavijestiti Dom i predlagatelja zakona o razlozima kašnjenja i predložiti nove rokove. O opravdanosti navedenih razloga i prihvaćanju novih rokova odlučuje Dom.
- (5) Ako je Dom dobio više prijedloga zakona koji reguliraju ista pitanja, Kolegij ih upućuje u proceduru sukladno stavku (2) ovoga članka. Ako Vijeće ministara BiH nije predlagatelj zakona, Kolegij zakone upućuje Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja u roku od 20 dana. Kada Dom dobije mišljenje Vijeća ministara BiH o zakonu, zakon koji je dobio pozitivno mišljenje ima prednost u daljnjoj proceduri pred Domom.
- (6) Kolegij poziva predlagatelje zakona iz stavka (3) ovoga članka da u roku od sedam dana učine napor kako bi usuglasili svoje prijedloge i jedan prijedlog zakona uputili u daljnju proceduru. Ako predlagatelji ne postignu suglasnost, u daljnju se parlamentarnu proceduru upućuje prijedlog zakona koji je prvi dostavljen Domu.
- (7) Ako Vijeće ministara BiH u roku utvrđenom stavkom (5) ovoga članka ne dostavi mišljenje, nastavlja se parlamentarna procedura o predloženim zakonima do okončanja postupka pred Ustavnopravnom povjerenstvom i nadležnim povjerenstvom, sukladno stavku (6) ovoga članka. Kada primi mišljenja

Ustavnoopravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva, u dnevni red sjednice Doma Kolegij uvrštava zakon koji je prvi dostavljen Domu. Do okončanja postupka pred Domom o prvom zakonu miruje postupak po ostalim predloženim zakonima.

Članak 102.

(Predlagatelj zakona - zastupnik ili povjerenstvo Doma)

- (1) Ako je predlagatelj zakona zastupnik ili povjerenstvo Doma, a Kolegij ustvrdi da je nadležno zajedničko povjerenstvo, prijedlog zakona dostavlja se Zajedničkom kolegiju.
- (2) Nakon što Zajednički kolegij potvrdi da je nadležno zajedničko povjerenstvo, prijedlog zakona dostavlja se ustavnopravnim povjerenstvima domova.
- (3) Nakon što ustavnopravna povjerenstva daju svoja mišljenja, nastavlja se procedura pred zajedničkim povjerenstvom, sukladno poslovnicima domova.

Odjeljak C. Temeljni zakonodavni postupak - Postupak u povjerenstvima - Postupak pred Ustavnoopravnim povjerenstvom i nadležnim povjerenstvom - prva faza

Članak 103.

(Usuglašenost prijedloga zakona s Ustavom BiH)

Ustavnopravno povjerenstvo, nakon razmatranja usuglašenosti prijedloga zakona s Ustavom BiH i pravnim sustavom, dostavlja mišljenje predsjedatelju Doma u roku od 15 dana nakon što je primilo prijedlog zakona.

Članak 104.

(Prva faza pred nadležnim povjerenstvom)

Nadležno povjerenstvo, razmatrajući prijedlog zakona u prvoj fazi, dostavlja mišljenje o načelima predloženog zakona predsjedatelju Doma u roku od 15 dana nakon što je primilo prijedlog zakona, koji predsjedatelj upućuje Domu.

Članak 105.

(Uvrštavanje na dnevni red sjednice Doma)

- (1) Kada primi mišljenja Ustavnoopravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva, dostavljena od predsjedatelja Doma, Kolegij uvrštava prijedlog zakona u dnevni red sjednice Doma, koja će biti održana u roku od 7 do 15 dana.
- (2) Ako je predlagatelj zakona zastupnik ili povjerenstvo Doma, Kolegij mišljenje zajedničkog povjerenstva dostavlja Domu naroda s prijedlogom zakona, koji će s procedurom sačekati okončanje postupka po prijedlogu zakona u Domu.

Odjeljak D. Temeljni zakonodavni postupak

Plenarna faza - prvo čitanje

Članak 106.

(Opća rasprava, načela, nužnost donošenja i usuglašenost s Ustavom BiH)

- (1) Rasprava u Domu počinje prvim čitanjem koje se tiče načela na kojima je prijedlog zakona utemeljen i nužnosti donošenja zakona, prema mišljenjima Ustavnoopravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva iz prve faze razmatranja.
- (2) Predlagatelj ima pravo povući prijedlog zakona do zaključenja rasprave o prijedlogu zakona u prvom čitanju.

- (3) Rasprava se u prvom čitanju okončava usvajanjem ili odbijanjem prijedloga zakona u prvom čitanju.
- (4) Ako ocijeni kako se radi o zakonu manjega stupnja složenosti, Dom može odlučiti i prijedlog zakona razmatrati i u drugom čitanju, bez razmatranja u nadležnom povjerenstvu - druga faza

Članak 107.

(Rasprava u Domu kada je prvo izvješće nadležnog ili Ustavopravnog povjerenstva negativno)

- (1) Kada Kolegij primi mišljenja Ustavopravnog povjerenstva i nadležnog povjerenstva o prijedlogu zakona iz kojega proizlazi da povjerenstvo nije utvrdilo usklađenost s Ustavom BiH i pravnim sustavom, odnosno nije prihvatilo načela predloženoga zakona, u kojem je povjerenstvo obvezno obrazložiti razloge odbijanja, Kolegij uvrštava prijedlog zakona s mišljenjima povjerenstava u dnevni red sjednice Doma, koja će biti održana u roku od 7 do 15 dana.
- (2) Ako Dom prihvati mišljenja Ustavopravnog ili nadležnog povjerenstva iz stavka (1) ovoga članka, predloženi zakon smatra se odbijenim.
- (3) Ako ne prihvati mišljenja povjerenstava iz stavka (1) ovoga članka, Dom traži od povjerenstava izradbu novoga mišljenja utemeljenog na novim smjernicama koje utvrdi Dom i u roku koji odredi Dom.

Odjeljak E. Temeljni zakonodavni postupak
- Postupak u nadležnom povjerenstvu - druga faza

Članak 108.

**(Nazočnost predlagatelja sjednicama
nadležnoga povjerenstva)**

- (1) Predlagatelj zakona ili ovlašteni predstavnik predlagatelja nazočan je sjednici povjerenstva. Predstavnik Vijeća ministara BiH može sudjelovati u radu povjerenstva i onda kada Vijeće ministara BiH nije predlagatelj.
- (2) Ako predlagatelj ili ovlašteni predstavnik predlagatelja nije nazočan sjednici povjerenstva, a ono utvrdi kako je nazočnost predlagatelja ili ovlaštenog predstavnika predlagatelja potrebna, povjerenstvo može odgoditi raspravu o tom pitanju i obavijestiti o tome predlagatelja, te od njega tražiti nazočnost sljedećoj sjednici. Ako predlagatelj ili njegov ovlašteni predstavnik i nakon upućenog poziva ne bude nazočan niti sljedećoj sjednici, smatra se da je odustao od prijedloga, o čemu povjerenstvo obavještava predsjedatelja Doma.

Članak 109.

(Podnošenje amandmana)

- (1) Zastupnik, klub zastupnika, nenadležno povjerenstvo, predlagatelj zakona i Vijeće ministara BiH mogu dostaviti amandmane u pisanom obliku u roku od 15 dana od dana okončanja rasprave o prijedlogu zakona u prvom čitanju.
- (2) Nakon što rasprava počne, osim amandmana iz stavka (1) ovoga članka, predsjedatelj, u konzultaciji sa zamjenicima predsjedatelja povjerenstva, odobrava raspravu o novim amandmanima samo u sljedećim slučajevima:

- a) kada se odnose na nove aspekte ili
 - b) kada nastoje usuglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.
- (3) Kada je za razmatranje prijedloga zakona nadležno zajedničko povjerenstvo, svaki izaslanik može dostaviti amandmane, sukladno stavku (1) ovoga članka.

Članak 110. **(Postupak u nadležnom povjerenstvu)**

- (1) Postupak u povjerenstvu počinje raspravom o prijedlogu zakona i o podnesenim amandmanima.
- (2) Nakon rasprave, povjerenstvo glasuje o predloženim amandmanima slijedeći redoslijed članaka na koji se odnose. U slučaju iznimno velikog broja amandmana, predsjedatelj može naložiti drugi način rasprave, osiguravajući korektno izražavanje svih političkih mišljenja.
- (3) O amandmanima koji se odnose na isti članak raspravlja se i glasuje, počevši od onih koji podrazumijevaju veću izmjenu članka, o čemu odlučuje predsjedatelj.
- (4) Nakon okončanja glasovanja o svim predloženim amandmanima, glasuje se o prijedlogu zakona s prihvaćenim amandmanima.

Članak 111. **(Izvješće nadležnog povjerenstva)**

- (1) Nadležno je povjerenstvo dužno Domu dostaviti izvješće u roku od 20 dana od dana usvajanja prijedloga zakona u prvom čitanju.
- (2) Kada je nadležno zajedničko povjerenstvo, ono je dužno

dostaviti izvješće u roku od 30 dana od dana kada je prijedlog zakona usvojen u prvom čitanju na sjednici doma koji je posljednji razmatrao zakon.

- (3) Izvješće nadležnoga povjerenstva sadrži izvješće o prijedlogu zakona i usvojene amandmane, koji su postali sastavnim dijelom prijedloga zakona.

Članak 112.

(Negativno izvješće nadležnog povjerenstva o zakonu u cijelosti)

- (1) Kada Kolegij primi izvješće nadležnoga povjerenstva o prijedlogu zakona iz kojega proizlazi da povjerenstvo nije prihvatilo prijedlog zakona u cijelosti, u kojemu je povjerenstvo obvezno obrazložiti razloge odbijanja, Kolegij uvrštava prijedlog zakona s izvješćem povjerenstva u dnevni red sjednice Doma, koja će biti održana u roku od 7 do 15 dana.
- (2) Ako Dom prihvati izvješće nadležnoga povjerenstva iz stavka (1) ovoga članka, predloženi zakon smatra se odbijenim.
- (3) Ako ne prihvati izvješće, Dom od nadležnog povjerenstva traži izradbu novoga izvješća utemeljenog na novim smjernicama koje utvrdi Dom i u roku koji odredi Dom.

Članak 113.

(Izvjestitelj nadležnoga povjerenstva)

Povjerenstvo između svojih članova imenuje izvjestitelja koji podnosi izvješće iz članka 111. ovoga Poslovnika. Izvjestitelj brani stajalište povjerenstva na plenarnoj sjednici.

Članak 114.
(Javna rasprava)

- (1) Prije stupanja u postupak iz članka 110. ovoga Poslovnika, povjerenstvo može odlučiti da otvori javnu raspravu o predloženom zakonu koja bi uključivala zainteresirana tijela, stručne institucije i pojedince.
- (2) Javna rasprava neće trajati dulje od 15 dana. U slučaju da se javna rasprava provede, rok utvrđen člankom 111. produljuje se za 15 dana.

Članak 115.
(Mišljenja sudionika javne rasprave)

Pozvani pojedinci i predstavnici tijela i institucija iznose svoja mišljenja o pitanjima u svezi s predloženim zakonom, ako to povjerenstvo bude tražilo. Nakon okončanja rasprave, zaključkom povjerenstva oni mogu priložiti tražene uratke i druge materijale podnesene tijekom saslušanja.

Članak 116.
(Ishodi javnog saslušanja)

Povjerenstvo u svoje izvješće uključuje zaključke i ishode javnoga saslušanja te u aneksu prilaže uratke i materijale podnesene tijekom saslušanja. Ako postoji, prilaže se i transkript saslušanja.

Odjeljak F. Temeljni zakonodavni postupak - Plenarna faza - drugo čitanje

Članak 117.

(Postupak s izvješćem nadležnog povjerenstva)

Kada primi izvješće nadležnoga povjerenstva, predsjedatelj Doma izvješće dostavlja zastupnicima i u roku od 15 dana saziva plenarnu sjednicu Doma, na kojoj počinje rasprava o prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Članak 118.

(Amandmani u plenarnoj fazi)

- (1) Zastupnici i klubovi zastupnika mogu predlagati amandmane koji osporavaju amandmane što ih je povjerenstvo usvojilo. Ovi amandmani dostavljaju se najkasnije 24 sata prije početka plenarne sjednice.
- (2) U istome roku ovlašteni predlagatelji amandmana iz članka 109. stavak (1) mogu predložiti amandmane u pisanom obliku koje žele ponovno braniti u plenarnoj fazi, nakon što nisu bili uspješno obranjeni u povjerenstvu.
- (3) Nakon što rasprava počne, osim amandmana iz st. (1) i (2) ovoga članka, predsjedatelj, u dogovoru sa zamjenicima predsjedatelja, odobrava raspravu o novim amandmanima samo u sljedećim slučajevima:
 - a) kada se odnose na nove aspekte ili
 - b) kada nastoje usuglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.

Članak 119.

(Drugo čitanje)

- (1) Drugo čitanje sastoji se od rasprave i glasovanja o predloženim

amandmanima, slijedeći redoslijed članaka na koje se odnose. U slučaju postojanja iznimno velikog broja amandmana, predsjedatelj može odrediti drugi način rasprave, osiguravajući uvjete za korektno izražavanje svih političkih mišljenja.

- (2) O predloženim amandmanima koji se odnose na isti članak raspravlja se i glasuje, počevši od onih koji podrazumijevaju veću izmjenu članka, o čemu odlučuje predsjedatelj.
- (3) Predlagatelj zakona, izvjestitelj i predstavnik Vijeća ministara BiH dobivaju riječ kad god je zatraže, sukladno uputama predsjedatelja.
- (4) Nakon što se glasovalo o svim predloženim amandmanima, glasuje se o prijedlogu zakona u njegovu konačnom tekstu.

Članak 120.

(Neusklađenost i pravno-tehničke pogreške)

Za vrijeme rasprave iz članka 119. stavak (2) ovoga Poslovnika, Dom može ocijeniti kako usvojeni amandmani uzroče unutarnji nesklad ili sadrže pravno-tehničke pogreške. U tom se slučaju takvi amandmani ili članci upućuju nadležnom povjerenstvu, koje ih razmatra i mijenja te predlaže usklađeni tekst zakona.

Odjeljak G. Temeljni zakonodavni postupak

- Odnosi između domova -

Članak 121.

(Donošenje zakona)

Prijedlog zakona smatra se donesenim kada ga oba doma usvoje u istovjetnom tekstu.

Članak 122.
(Zajedničko povjerenstvo za usuglašavanje)

- (1) Kada se prijedlog zakona usvoji prvo u Domu, predsjedatelj ga dostavlja Domu naroda u roku od tri dana.
- (2) Ako tekst koji donesu oba doma nije istovjetan, predsjedatelj izvješćuje Dom naroda kako bi se utemeljilo zajedničko povjerenstvo.
- (3) Prvu sjednicu zajedničkog povjerenstva sazivaju tajnici obaju domova.

Članak 123.
(Usuglašavanje)

- (1) Zajedničko povjerenstvo ima šest članova - po tri iz svakoga doma.
- (2) Zajedničko povjerenstvo nastoji postići sporazum o istovjetnom tekstu. Za postizanje sporazuma nužna je većina glasova svih članova zajedničkog povjerenstva i u toj većini zastupljenost sva tri konstitutivna naroda, kao i većina iz svakoga doma.
- (3) Ako jedan od domova ne usvoji izvješće zajedničkog povjerenstva, prijedlog zakona smatra se odbijenim.
- (4) Ako oba doma ne usvoje negativno izvješće zajedničkog povjerenstva, prijedlog zakona dostavlja se zajedničkom povjerenstvu radi izradbe novoga izvješća, sukladno smjernicama domova.

Članak 124.
(Usvajanje u istovjetnom tekstu)

Ako Dom usvoji prijedlog zakona u istovjetnom tekstu kao što je

usvojen u Domu naroda, prijedlog zakona smatra se donesenim. Predsjedatelj poduzima potrebne mjere za njegovu objavu.

Članak 125. **(Izvornik teksta zakona)**

- (1) Tajnik Doma, u suradnji s tajnikom Doma naroda, odgovoran je za izradbu izvornika teksta zakona, utiskivanje pečata na njega a brine i za druge radnje, sukladno zakonu.
- (2) Tajnik Doma odgovoran je za izradbu izvornika teksta akata Doma i utiskivanje pečata, te brine i za druge radnje, sukladno zakonu.

Odjeljak H. Skraćeni postupak

Članak 126. **(Skraćeni postupak)**

- (1) Kada podnosi prijedlog zakona, predlagatelj može zatražiti da se prijedlog zakona razmatra po skraćenom postupku. U tom je slučaju obvezan posebno obrazložiti razloge koji opravdavaju skraćivanje postupka.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka razmatra se na sljedećoj sjednici Doma. O zahtjevu Dom odlučuje nakon rasprave.
- (3) Ako Dom prihvati razmatrati prijedlog zakona po skraćenom postupku, svi rokovi iz redovitog zakonodavnog postupka, propisani čl. 103, 104, 105, 111, 114. i 117. skraćuju se na pola.
- (4) Kada se prijedlog zakona razmatra u skraćenom postupku, Kolegij može dodatno ograničiti trajanje diskusije, te ograničiti koliko puta zastupnik može dobiti riječ.
- (5) Ako Dom ne prihvati zahtjev, prijedlog zakona razmatra se sukladno općim pravilima.

Odjeljak I. Žurni postupak

Članak 127. (Žurni postupak)

- (1) Kada podnosi prijedlog zakona visokog stupnja žurnosti ili prijedlog zakona koji nije tako složen da se samo može usvojiti ili odbaciti u cijelosti, predlagatelj može u pisanom obliku zatražiti od Doma da ga razmotri u jednom čitanju.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka razmatra se na sljedećoj sjednici Doma. Dom odlučuje o zahtjevu nakon rasprave.
- (3) Kada se o ovome zahtjevu obavi odgovarajuća rasprava, glasuje se. Ako se usvoji, Dom nastavlja raspravu i glasuje o prijedlogu zakona. Amandmani se na zakon ne podnose.
- (4) Ako Dom ne prihvati zahtjev predlagatelja za razmatranje prijedloga zakona po žurnom postupku, Dom odlučuje hoće li zakon razmatrati po članku 126. ili sukladno općim pravilima.

Odjeljak J. Proračun i izvješće o izvršenju proračuna institucija BiH

Članak 128. (Proračun)

- (1) Predsjedništvo BiH, na preporuku Vijeća ministara BiH, prije 15. listopada tekuće godine podnosi prijedlog zakona koji sadrži proračun institucija BiH za sljedeću godinu (u daljnjem tekstu: proračun).
- (2) Prilikom donošenja proračuna, primjenjuju se odredbe koje reguliraju temeljni zakonodavni postupak. Međutim, Kolegij skraćuje rokove i usvaja sve druge potrebne mjere za donošenje

proračuna te ga upućuje Domu naroda najkasnije do 15. studenoga tekuće godine.

Članak 129.
(Izmjene i dopune proračuna)

Proračun može biti mijenjan na način i prema postupku propisanom za njegovo donošenje.

Članak 130.
(Izvješće o izvršenju proračuna)

- (1) Predsjedništvo BiH, prema prijedlogu Vijeća ministara BiH, podnosi izvješće o izvršenju proračuna institucija BiH za prethodnu godinu, dostavljajući podatke o ostvarenim prihodima i izdacima u proračunskoj godini.
- (2) Brojke sadržane u izvješću nisu podložne amandmanima. Ako Dom posumnja u točnost brojki, on može zatražiti nužna objašnjenja ili ispravke od Vijeća ministara BiH.

**Odjeljak K. Ovlaсти za ratificiranje međunarodnih ugovora
i otkazivanje ugovora**

Članak 131.
(Zahtjev za ratificiranje ili otkazivanje ugovora)

- (1) Predsjedništvo BiH, a sukladno Ustavu BiH i zakonu, podnosi Domu zahtjev za davanje suglasnosti za ratificiranje ili otkazivanje ratificiranih međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija.
- (2) Tekst međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija nije podložan amandmanima.

Odjeljak L. Amandmani na Ustav BiH

Članak 132. (Ovlašteni predlagatelji)

Amandmane na Ustav BiH mogu predložiti Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH, Dom naroda i svaki zastupnik, sukladno Ustavu BiH i ovome Poslovniku.

Članak 133. (Podnošenje amandmana na Ustav BiH)

- (1) Osim ako nije drukčije propisano ovim Odjeljkom, amandmani na Ustav BiH podnose se pod istim uvjetima kao i zakoni i prate temeljni zakonodavni postupak.
- (2) Predložene ustavne amandmane Kolegij upućuje Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja, ako oni nisu predlagatelji.

Članak 134. (Javna rasprava)

- (1) Amandmani na Ustav BiH stavljaju se na javnu raspravu.
- (2) Ustavnopravno povjerenstvo provodi javnu raspravu i o njoj izvješćuje Dom, ne prije proteka 30 dana nakon što su ustavni amandmani predloženi.
- (3) Trajanje javne rasprave ne može biti kraće od 15 dana.

Članak 135. (Usvajanje amandmana na Ustav BiH)

Predložene amandmane na Ustav BiH usvaja Dom, uključujući dvotrećinsku većinu zastupnika koji su nazočni i koji glasuju.

Odjeljak M. Ispravci u zakonu, drugom propisu i općem aktu

Članak 136. (Ispravci)

- (1) Prijedlog za ispravak tiskarskih pogrešaka u objavljenom tekstu zakona ili drugog propisa, odnosno općeg akta koji je donio Dom, Domu podnosi tijelo nadležno za provedbu toga zakona, odnosno općega akta.
- (2) Ispravak tiskanih pogrešaka, nakon poravnanja s izvornikom, utvrđuju tajnici obaju domova.

Odjeljak N. Vjerodostojno tumačenje zakona i drugog općeg akta

Članak 137. (Postupak za vjerodostojno tumačenje)

- (1) Vjerodostojnim se tumačenjem utvrđuje istinitost, vjerodostojnost, izvornost i pravilan smisao nedostatno jasne odredbe zakona i drugog propisa, odnosno općeg akta.
- (2) Subjekti koji provode zakone i druge opće akte zahtjev za vjerodostojno tumačenje mogu podnijeti PSBiH.
- (3) Kada primi zahtjev za vjerodostojno tumačenje zakona i drugog propisa, odnosno općeg akta, predsjedatelj Doma upućuje ga Ustavnom pravnom povjerenstvu, nadležnom povjerenstvu, kao i Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja. Vijeće ministara BiH dostavlja mišljenje u roku od 20 dana.
- (4) Nakon što Ustavnom pravno povjerenstvo razmotri zahtjev, cijeneći jasnoću norme na koju se tumačenje odnosi, izvješće Ustavnom pravnom povjerenstva zajedno s mišljenjem Vijeća ministara BiH dostavlja se nadležnom povjerenstvu Doma u roku od 30 dana.

- (5) Nadležno povjerenstvo utvrđuje prijedlog za vjerodostojno tumačenje u roku od 15 dana od primitka izvješća Ustavnoopravnog povjerenstva i dostavlja ga Ustavnopravnom povjerenstvu.
- (6) Ustavnopravno povjerenstvo utvrđuje konačni prijedlog vjerodostojnog tumačenja i u roku od 30 dana dostavlja ga predsjedatelju Doma.

Članak 138.
(Donošenje)

- (1) Vjerodostojno tumačenje donosi Dom i ono postaje sastavnim dijelom zakona, drugoga propisa, odnosno općeg akta koji se tumači.
- (2) Predsjedatelj Doma vjerodostojno tumačenje dostavlja predsjedatelju Doma naroda.

Članak 139.
(Primjena)

Vjerodostojno tumačenje zakona, drugog propisa i općeg akta primjenjuje se i vrijedi od dana primjene propisa na koji se odnosi.

Članak 140.
(Objava)

Vjerodostojno tumačenje zakona, drugog propisa i općeg akta objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

POGLAVLJE VI. Nadzorne aktivnosti

Odjeljak A. Opća odredba

Članak 141.

(Odgovornost i obveza podnošenja informacija Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH odgovara Domu za predlaganje i provedbu politike i primjenu zakona, drugih propisa i odredaba čija je provedba dijelom njegove ustavne i zakonske nadležnosti, kao i za usmjeravanje i usklađivanje rada ministarstava.
- (2) Vijeće ministara BiH dužno je, na zahtjev Doma, podnijeti informacije o svim relevantnim aktivnostima iz svoga djelokruga.

Odjeljak B. Odobravanje imenovanja Vijeća ministara BiH

Članak 142.

(Odobravanje imenovanja predsjedatelja Vijeća ministara BiH)

- (1) Kada Dom primi odluku o imenovanju predsjedatelja Vijeća ministara BiH, Kolegij saziva sjednicu sukladno članku V.4. Ustava BiH.
- (2) Nakon što predsjedatelj pročita odluku, imenovanom se daje riječ da objasni svoj politički program, o čemu će se povesti rasprava. O odobravanju imenovanja glasuje se sukladno članku 82. stavak (3).
- (3) Odobravanje za druge članove Vijeća ministara BiH prolazi istu proceduru, ali predsjedatelj može ograničiti broj diskusija, njihovo trajanje i izostaviti provedbu članka 82. stavak (3).

Odjeljak C. Glasovanje o nepovjerenju i potrebi preustroja Vijeća ministara BiH

Članak 143.

(Iniciranje glasovanja o nepovjerenju Vijeću ministara BiH)

- (1) Klub zastupnika ili najmanje tri zastupnika u Domu mogu inicirati prijedlog za glasovanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH ili o potrebi preustroja Vijeća ministara.
- (2) Prijedlog iz stavka (1) ovoga članka dostavlja se predsjedatelju Doma u pisanom obliku, potpisan i s objašnjenjem.
- (3) Predsjedatelj Doma odmah dostavlja ovaj prijedlog Vijeću ministara BiH, zastupnicima i Domu naroda.

Članak 144.

(Uvrštenje u dnevni red)

Prijedlog za glasovanje o nepovjerenju obvezno se stavlja na dnevni red nakon 20 dana, a najkasnije 30 dana od dana dostave Vijeću ministara BiH.

Članak 145.

(Izvešće Vijeća ministara BiH)

Prije početka sjednice o izglasavanju nepovjerenja, Vijeće ministara BiH može podnijeti Domu izvješće u pisanom obliku sa svojim mišljenjem i stajalištima. Izvješće se dostavlja zastupnicima najkasnije 48 sati prije održavanja sjednice.

Članak 146.

(Obrazlaganje prijedloga i odgovor Vijeća ministara BiH)

- (1) Svaki predlagatelj ima pravo na sjednici Doma obrazložiti prijedlog za izglasavanje nepovjerenja Vijeću ministara BiH.

- (2) Vijeće ministara BiH ima pravo odgovoriti i iznijeti svoje stajalište, nakon čega se otvara opća rasprava.

Članak 147.
(Glasovanje)

- (1) Nakon okončanja rasprave, prijedlog o nepovjerenju stavlja se na glasovanje.
- (2) Ako prijedlog ne bude usvojen, može se glasovati o drugim inicijativama u svezi s ovim prijedlogom.
- (3) Predsjedatelj obavještava Dom naroda, Vijeće ministara BiH i Predsjedništvo BiH o ishodu glasovanja o nepovjerenju i drugim inicijativama u svezi s time ako su postojale.

POGLAVLJE VII. Rezolucija i ostali akti

Članak 148.
(Podnošenje prijedloga rezolucije)

- (1) Dom može rezolucijom izraziti svoje stajalište o relevantnim političkim pitanjima, socijalnim problemima i potrebama te utvrditi političke smjernice koje će provoditi Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH ili druge institucije BiH.
- (2) Svaki zastupnik može podnijeti prijedlog rezolucije. Prijedlog rezolucije razmatra se na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči potrebnim da ga prethodno razmatra povjerenstvo.

Članak 149.
(Rasprava)

- (1) Predlagatelj rezolucije dobiva riječ u trajanju do 20 minuta,

dok ostali sudionici u raspravi mogu dobiti riječ u trajanju do 10 minuta. Amandmani na predložene rezolucije podnose se u pisanom obliku u bilo koje vrijeme sjednice.

- (2) Predsjedatelj može zaključiti raspravu kada je pitanje, prema njegovu mišljenju, dostatno razjašnjeno. Kada se rasprava zaključi, glasuje se o predloženoj rezoluciji.

Članak 150. **(Ostali akti)**

- (1) Dom može donositi deklaracije, odluke, preporuke, zaključke i druge akte.
- (2) Akti iz stavka (1) ovoga članka definiraju se na sljedeći način:
 - a) deklaracija je akt PSBiH koji sadrži načelno mišljenje o važnim pitanjima koja je PSBiH razmatrala;
 - b) odluka je akt kojim se rješavaju pitanja iz nadležnosti PSBiH;
 - c) preporuka je akt kojim se ukazuje na značenje određenih pitanja koja se odnose na provedbu zakona;
 - d) zaključak je akt koji se donosi o pitanjima koja se tiču postupka u pojedinačnoj stvari.
- (3) Glasovanje o aktima iz stavka (1) ovoga članka provodi se sukladno utvrđenom načinu odlučivanja u Domu, osim ako Ustavom BiH, ovim Poslovníkom ili zakonom nije drukčije propisano.

POGLAVLJE VIII. Aktivnosti informiranja

Odjeljak A. Zastupnička pitanja

Članak 151. (Postavljanje pitanja)

Zastupnici mogu postavljati pitanja Vijeću ministara BiH ili bilo kojemu njegovom članu, samostalnim upravama, zavodima i direkcijama. Pitanja se odnose na specifične činjenice, prilike ili dio informacije iz njihove nadležnosti.

Članak 152. (Podnošenje pitanja)

Pitanja se podnose predsjedatelju u pisanom obliku. Podnesak sadrži i izjavu - traži li zastupnik usmeni odgovor u Domu ili pisani odgovor. U slučaju da ništa nije navedeno, smatra se potrebnim usmeno odgovoriti na sjednici Doma.

Članak 153. (Usmeni odgovor)

- (1) Kada se traži usmeni odgovor na sjednici Doma, pisani se podnesak kratko oblikuje jednim pitanjem.
- (2) Predsjedatelj prosljeđuje pitanje subjektu na koji se odnosi, osim u slučaju kada pitanje ne ispunjava uvjete iz stavka (1) ovoga članka.
- (3) Za pitanja se minimalno izdvaja jedan sat na svakoj redovitoj plenarnoj sjednici i osigurava izravan TV prijenos. Odgovori na pitanja mogu se dati odmah na sjednici ako su nazočni članovi Vijeća ministara BiH i ako su u mogućnosti odgovoriti. U slučaju da predstavnik Vijeća ministara BiH nije

u mogućnosti odgovoriti, ostavlja mu se rok od sedam do 30 dana za pripremu odgovora. Odgovori se daju redosljedom kojim su pitanja postavljena. Prije početka postavljanja pitanja, predsjedatelj obavještava Dom na koja je pitanja odgovoreno, a na koja nije.

Članak 154.

(Obrazloženje pitanja i odgađanje rasprave o pitanju)

- (1) Pitanja se obrazlažu na sljedeći način: zastupnik postavlja pitanje u trajanju do tri minute. Potom Vijeće ministara BiH ili resorni ministar dobiva riječ u istom trajanju. Nakon toga, zastupnik može komentirati odgovor ili postaviti novo pitanje u trajanju do dvije minute. Konačno, naslovniku se omogućuje novi odgovor, u istom trajanju, nakon kojega predsjedatelj proglašava raspravu okončanom i daje riječ sljedećoj osobi ovlaštenoj da govori.
- (2) Vijeće ministara BiH ili ministar mogu zatražiti, iz određenih razloga i samo jednom, odgađanje rasprave o pitanju za sljedeću plenarnu sjednicu.

Članak 155.

(Odgovor u pisanom obliku)

- (1) Pitanja s odgovorom u pisanom obliku uglavnom se, iako ne isključivo, odnose na tehnička ili pitanja koja ne dopuštaju jednostavno usmeno objašnjenje. Niti pitanje niti odgovor ne smiju prekoračiti jedan standardni list formata A-4.
- (2) Predsjedatelj pitanje odmah dostavlja Vijeću ministara BiH ili resornom ministru.
- (3) Pisani odgovor na pitanje mora se dati u roku do 30 dana, ali se može tražiti produljenje roka od najviše 10 dana.

- (4) Kada predsjedatelj primi odgovor, presliku dostavlja podnositelju pitanja. Odgovor s pitanjem javno se objavljuje. Predsjedatelj daje zastupniku koji je na postavljeno pitanje tražio pisani odgovor priliku za očitovanje je li zadovoljan odgovorom. Ako zastupnik nije zadovoljan odgovorom, primjenjuje se članak 154. stavak (1) ovoga Poslovnika.
- (5) Ako subjekt ne dostavi odgovor u navedenim rokovima, podnositelj pitanja može tražiti od Kolegija obvezno uvrštenje pitanja koje zahtijeva usmeni odgovor u dnevni red na sljedećoj sjednici Doma.

Članak 156.
(Pitanja drugim subjektima)

- (1) Zastupnici mogu postavljati pitanja u svezi sa specifičnim činjenicama ili situacijama i drugim subjektima koji odgovore dostavljaju u pisanom obliku.
- (2) Pitanja se mogu postavljati i Uredu visokog predstavnika za BiH i predstavnicima drugih međunarodnih organizacija.

Članak 157.
(Zajednička sjednica domova - pitanja i odgovori)

- (1) Najmanje jednom u šest mjeseci Kolegij organizira posebnu, odnosno Zajednički kolegij zajedničku sjednicu obaju domova o temi: "Zastupnici (izaslanici) pitaju - Vijeće ministara BiH odgovara".
- (2) Za ove sjednice dijaloškog tipa stvaraju se uvjeti za izravni televizijski i radijski prijenos radi javnosti rada i informiranja građana o svim relevantnim pitanjima koja se tiču rada izvršnih tijela vlasti na razini Bosne i Hercegovine.

- (3) Zastupnik ima pravo postaviti jedno pitanje u vremenu do tri minute i repliku na odgovore u istom trajanju. Pitanje se dostavlja Vijeću ministara BiH najmanje sedam dana prije održavanja sjednice.
- (4) Sjednica iz stavka (1) ovoga članka zakazuje se 30 dana ranije, a može trajati do četiri radna sata.

Odjeljak B. Interpelacija

Članak 158.

(Podnošenje i razmatranje)

- (1) Interpelacija se podnosi predsjedatelju u pisanom obliku i odnosi se na stanje u pojedinim područjima iz nadležnosti institucija BiH ili aktivnosti Vijeća ministara BiH i bilo kojega ministarstva na provedbi utvrđene politike i zakona.
- (2) Kolegij ispituje i upućuje interpelaciju naslovniku. U slučaju da je sadržaj neprikladan za interpelaciju, Kolegij obavještava predlagatelja o ovoj činjenici, kako bi se interpelacija zamijenila pitanjem.

Članak 159.

(Uvrštenje u dnevni red)

- (1) Interpelacija se uvrštava u dnevni red sjednice u roku od 15 do 60 dana od njezina upućivanja Vijeću ministara BiH ili ministru, odnosno drugom naslovniku.
- (2) U dnevni se red jedne sjednice ne može uvrstiti više od jedne interpelacije zastupnika.

Članak 160. **(Rasprava)**

- (1) Interpelant dobiva riječ u trajanju do 30 minuta za objašnjenje svoje interpelacije. Potom naslovnik dobiva riječ u istom trajanju. Nakon toga, drugi zastupnici, na svoje traženje, interveniraju u trajanju do 10 minuta. Isto pravilo primjenjuje se i za interpelanta i za naslovnika.
- (2) Predsjedatelj zaključuje raspravu kada je, prema njegovu mišljenju, o interpelaciji dostatno raspravljano.

Članak 161. **(Predlaganje rezolucije nakon rasprave o interpelaciji)**

- (1) U roku od tri dana od zatvaranja rasprave o interpelaciji svaki zastupnik može predložiti rezoluciju u smislu čl. 148. i 149. ovoga Poslovnika.
- (2) Predložena rezolucija uvrštava se u dnevni red sljedeće sjednice, ako su ispunjeni opći uvjeti.

Odjeljak C. Informativne sjednice i godišnje izvješće Vijeća ministara BiH

Članak 162. **(Informativne aktivnosti u povjerenstvima)**

- (1) Članovi Vijeća ministara BiH, na njihovo ili na traženje nadležnoga povjerenstva, izlaze pred povjerenstvo radi održavanja informativne sjednice o danom pitanju.
- (2) Povjerenstvo može zahtijevati da se prije sjednice podnese izvješće o istom pitanju u pisanom obliku.
- (3) Nakon zaključenja rasprave ili na svojoj sljedećoj sjednici,

povjerenstvo može usvojiti rezolucije u kojima se iznosi njegovo stajalište ili smjernice u svezi s odgovarajućom politikom ministarstva.

- (4) Povjerenstvo može pokrenuti postupak za utvrđivanje odgovornosti pozvanog člana Vijeća ministara BiH:
 - a) ako ne odgovori na poziv povjerenstva;
 - b) ako ne podnese potrebne informacije povjerenstvu;
 - c) ako podnese nepotpune ili netočne informacije povjerenstvu;

Članak 163.

(Izvjешće o radu Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH podnosi Domu izvješće o svome radu najmanje jednom godišnje.
- (2) Dom razmatra izvješće o radu Vijeća ministara BiH u roku od 30 dana od njegova podnošenja. Nakon rasprave, Dom može rezolucijom iskazati svoje političko stajalište o podnesenom izvješću.

POGLAVLJE IX. Unutarnje reguliranje

Članak 164.

(Izmjene i dopune Poslovnika)

Dom može, na prijedlog zastupnika, u svakom trenutku dopunjavati postojeći Poslovnik, sukladno Ustavu BiH, koristeći proceduru donošenja odluka sukladno članku IV. točki 3.d) Ustava BiH.

Članak 165.

(Reguliranje konkretnih pitanja zaključkom)

- (1) Dom zaključkom može regulirati specifična pitanja koja nisu regulirana Poslovníkom. U ovome se slučaju primjenjuju odredbe koje se odnose na temeljne zakonodavne procedure, osim ako se ne odnose na rad u postupku pred povjerenstvom.
- (2) Zaključak je obvezujući sve dok se Poslovníkom dano pitanje drukčije ne regulira. Zaključak se primjenjuje od dana usvajanja, osim ako njime nije drukčije predviđeno.

Članak 166.

(Zaključak povjerenstava)

Povjerenstva mogu usvajati zaključke s istim ciljem kao u članku 165. ovoga Poslovníka i o pitanjima iz svojih nadležnosti. Ovi su zaključci podređeni zaključcima Doma.

POGLAVLJE X. Odnosi s drugim institucijama BiH

Odjeljak A. Vijeće ministara BiH

Članak 167.

(Prava i dužnosti Vijeća ministara BiH)

U sklopu svojih prava i dužnosti navedenih Ustavom BiH i zakonom, Vijeće ministara BiH:

- a) može podnositi prijedloge zakona Domu i dostavljati mišljenja o prijedlozima zakona koje nije podnijelo;
- b) može tražiti sazivanje sjednice Doma da bi se razmatralo pitanje o kojemu želi iznijeti i svoje stajalište i dobiti mišljenje, odnosno stajalište Doma;

- c) preko svoga predstavnika sudjelovati na sjednicama Doma, Proširenog kolegija i povjerenstava;
- d) može intervenirati u svakom trenutku u raspravama;
- e) može tražiti uvrštenje jedne točke u dnevni red sjednice Doma. U tom se slučaju zatražena točka uvrštava u dnevni red sjednice Doma;
- f) može tražiti odgodu rasprave o jednoj neobveznoj točki dnevnoga reda kako bi zauzelo stajalište i iznijelo ga na sljedećoj sjednici. U tom se slučaju zatražena točka skida s dnevnoga reda sjednice Doma.

Članak 168.

(Predstavljanje Vijeća ministara BiH)

- (1) Vijeće ministara BiH u Domu predstavlja njegov predsjedatelj ili jedan ili više njegovih članova, osim ako je drukčije propisano ovim Poslovníkom ili zakonom.
- (2) Ministre mogu predstavljati zamjenici ministara i, ako se nazočnost odnosi na sjednice povjerenstava, pomoćnici ministara, osim ako nije drukčije propisano ovim Poslovníkom ili zakonom.

Članak 169.

(Obavješćavanje Vijeća ministara BiH o sjednicama Doma i povjerenstava)

Dom i njegova povjerenstva obavješćavaju Vijeće ministara BiH o svojim sjednicama kako bi predstavnici Vijeća ministara BiH sudjelovali njima.

Odjeljak B. Predsjedništvo BiH

Članak 170.

(Obavještanje Predsjedništva BiH o sjednicama Doma)

- (1) Predsjedatelj Doma obavještava Predsjedništvo BiH o svakoj sjednici na kojoj će se razmatrati prijedlozi zakona koje predloži Predsjedništvo BiH pod uvjetima iz članka 101. ovoga Poslovnika.
- (2) Predsjedništvo BiH, preko svojih predstavnika, sudjeluje na sjednicama Doma i može sudjelovati u raspravi u svakom trenutku.

Članak 171.

(Izražavanje stajališta i izvješće Predsjedništva BiH)

- (1) Na zahtjev Doma, Predsjedništvo BiH izražava stajališta i izvješćuje Dom o pitanjima koja spadaju u njegovu nadležnost.
- (2) Predsjedništvo BiH, također na zahtjev Doma, najmanje jednom godišnje podnosi Domu izvješće o izdacima Predsjedništva BiH.

Odjeljak C. Ostale institucije

Članak 172.

(Suradnja s drugim institucijama BiH)

Prava i dužnosti, kao i suradnja Doma s drugim institucijama BiH, obavljaju se sukladno Ustavu BiH i zakonu.

POGLAVLJE XI. Razno

Članak 173.

(Imenovanje članova parlamentarnih izaslanstava)

- (1) Prije imenovanja članova PSBiH koji će sudjelovati u međunarodnim parlamentarnim skupštinama ili drugim međunarodnim institucijama, Kolegij, u suradnji s Kolegijem Doma naroda, utvrđuje koliko članova moraju izabrati oba doma. Kolegij nastoji pronaći razmjernu formulu koja oslikava ukupni sastav PSBiH.
- (2) Dom imenuje svoje članove koji trebaju sudjelovati u međunarodnim parlamentarnim skupštinama ili drugim međunarodnim institucijama, pri čemu se osigurava da oni oslikavaju ukupan sastav Doma. Kolegij brine o, uz pomoć Tajništva, osiguranju potrebnih uvjeta za provedbu planiranih međunarodnih aktivnosti stalnih i privremenih parlamentarnih izaslanstava.
- (3) Izaslanstvo je dužno u roku od sedam dana nakon imenovanja svojih članova izabrati predsjedatelja i dva zamjenika, utvrditi program rada i o tome izvijestiti Dom.
- (4) Izaslanstvo usvaja poslovnik kojim bliže utvrđuje prava i obveze predsjedatelja, zamjenika i članova izaslanstva, odnos prema Domu, način podnošenja izvješća i druga pitanja od značenja za način rada izaslanstva.

Članak 174.

(Skupine prijateljstva)

Sukladno kriterijima utvrđenim člankom 173. ovoga Poslovnika, Dom može imenovati svoje članove u skupine prijateljstva s drugim državama.

Članak 175.
**(Konzultacije za novoizabrane predstavnike
Bosne i Hercegovine)**

- (1) Nadležna tijela Bosne i Hercegovine, koja provode procedure za nominiranje predstavnika Bosne i Hercegovine za članstvo u međunarodnim institucijama, prilikom izradbe lista za članstvo, dužna su obaviti konzultacije u Domu.
- (2) Konzultacije se, prije očitovanja Doma, obavljaju na sjednici Zajedničkog kolegija obaju domova PSBiH.

Članak 176.
(Uporaba jezika)

- (1) Zapisnici sastanaka i izvješća Doma, povjerenstava i zajedničkih povjerenstava pišu se na hrvatskom, na bosanskom i na srpskom jeziku, latiničnim i ćiriličnim pismom. Zakoni, ustavni amandmani, poslovnici, zaključci i rezolucije pišu se i objavljuju na isti način.
- (2) Zastupnik u pisanom obliku izjavljuje na kojem jeziku želi primati materijale iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 177.
(Upravljanje povjerljivim materijalom)

Svojim odlukama domovi propisuju način upravljanja povjerljivim materijalima. Članovi Doma dužni su potpisati izjavu o čuvanju tajne i poslije prestanka dužnosti u Domu i povjerenstvu.

Članak 178.
(Isticanje grba i zastave Bosne i Hercegovine)

Isticanje grba i zastave Bosne i Hercegovine u konferencijskim dvoranama Doma i prostorijama stranačkih klubova, kao i intoniranje državne himne, obavljaju se sukladno zakonu.

POGLAVLJE XII. Tajništvo

Članak 179.

(Osnivanje i ustrojavanje Tajništva)

- (1) Dom, zajedno s Domom naroda, osniva Tajništvo.
- (2) Ustroj i aktivnosti Tajništva reguliraju se posebnim aktima.

Članak 180.

(Imenovanje tajnika Doma)

Dom ima tajnika, kojega, na prijedlog Kolegija, imenuje Dom.

Članak 181.

(Imenovanje tajnika Zajedničke službe Tajništva)

Tajnika Zajedničke službe Tajništva, na prijedlog kolegija obaju domova, imenuju oba doma.

Članak 182.

(Prava i dužnosti tajnika Doma)

- (1) Tajnik Doma:
 - a) pomaže Kolegiju i predsjedatelju Doma u obnašanju njihovih dužnosti;
 - b) osigurava vođenje i čuvanje zapisnika sjednica Doma, Kolegija i Proširenog kolegija i povjerenstava;
 - c) brine o službenom publiciranju rasprava;
 - d) brine o objavi, utiskivanju pečata i prosljeđivanju, ovisno o slučaju, zakona i akata koje Dom donese;
 - e) provodi druga prava i obavlja dužnosti određene ovim Poslovníkom i druge dužnosti koje mu povjeri Kolegij i predsjedatelj Doma.

- (2) Ako tajnik Doma nije u mogućnosti nazočiti sjednici Doma, predsjedatelju Doma u vođenju sjednica pomaže službenik Tajništva kojega odredi Kolegij, na prijedlog tajnika Doma.

POGLAVLJE XIII. Prijelazne i završne odredbe

Članak 183.

(Donošenje poslovnika Doma)

Poslovník Doma donosi se prema proceduri za donošenje odluka, sukladno članku IV. točki 3.d) Ustava BiH.

Članak 184.

(Postupak po prijedlozima zatečenim u proceduri)

Postupak po prijedlozima zakona i drugih akata koji se nalaze u parlamentarnoj proceduri okončat će se prema odredbama dosadašnjeg Poslovnika ("Službeni glasnik BiH", broj 20/00).

Članak 185.

(Postupak po prijedlozima zatečenim u proceduri prilikom promjene saziva Doma izborima)

- (1) Postupak po prijedlozima zakona i drugih akata čiji su ovlašteni predlagatelji Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH i Dom naroda, a koji su podneseni prije isteka saziva Doma, nastavlja se u novom sazivu Doma prema zakonodavnom postupku u kojem je prijedlog zakona ili drugog akta razmatran u prijašnjem sazivu.
- (2) Postupak po prijedlozima zakona ili drugih akata čiji su predlagatelji zastupnici iz prethodnoga saziva Doma, a nisu u ovome sazivu Doma, neće se nastaviti. Oni se upućuju klubovima zastupnika radi stvaranja mogućnosti kako bi netko od izabranih zastupnika preuzeo ulogu predlagatelja.

Članak 186.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovoga Poslovnika prestaje primjena Poslovnika Zastupničkoga doma PSBiH ("Službeni glasnik BiH", broj 20/00).

Članak 187.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Poslovnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 01-34-6-96/06
16. siječnja 2006. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. Nikola Špirić, v.r.

Ispravak Poslovnika Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj 91/06, ugrađen je u ovaj Poslovnik.

**IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA
ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Na temelju članka IV. 3. b) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 136. Poslovnika Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 20/00), Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 79. sjednici, održanoj 18. svibnja 2006, usvojio je

IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA ZASTUPNIČKOGA DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

Članak 186. Poslovnika Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 33/06) mjenja se i glasi:

"Početkom primjene ovoga Poslovnika prestaje primjena Poslovnika Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine BiH ('Službeni glasnik BiH', broj 20/00)."

Članak 2.

U članku 187. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaje novi tekst: **"a primjenjivat će se od početka novoga saziva Doma."**

Članak 3.

Ove Izmjene i dopune Poslovnika stupaju na snagu sljedećega dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 01-34-6-96/06.

18. svibnja 2006.

Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Martin Raguž, v.r.

Na temelju članka IV.3.d) Ustava Bosne i Hercegovine, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 85. sjednici, održanoj 18. rujna 2006, usvojio je

**IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA
ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U članku 6. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/06) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

"(2) Političke stranke, koalicije i liste neovisnih kandidata koje imaju izabranog najmanje jednog zastupnika u Domu na konstituirajućoj sjednici predlažu po jednoga kandidata, a izabrani neovisni kandidati kandidiraju se po automatizmu za članstvo u Povjerenstvu za pripremu izbora Vijeća ministara BiH. Na istoj sjednici Dom odlučuje o članstvu u Povjerenstvu za pripremu izbora Vijeća ministara BiH odmah nakon izbora Kolegija Doma."

Članak 2.

U članku 7. u stavku (2) iza riječi: "ostvarivanju svojih dužnosti" dodaju se riječi "osim Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH."

Članak 3.

U članku 30. dodaje se novi stavak (2), koji glasi:'

'(2) Na sastav Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH ne primjenjuje se stavak (1) ovoga članka.'

Raniji st. (2), (3) i (4) postaju st. (3), (4), i (5).

Tekst izmjena i dopuna Poslovnika Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine BiH objavljen je u "Službenom glasniku BiH", broj 81/06

Članak 4.

Iza članka 30. dodaje se novi članak 30.a) koji glasi:

"Članak 30. a)

(Sastav Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH)

- (1) Broj članova Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH nije stalan i utvrđuje se zasebno za svaki saziv Doma na konstituirajućoj sjednici, ovisno o izbornim rezultatima.
- (2) Broj članova Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH se tijekom trajanja mandata saziva Doma ne može mijenjati, bez obzira na eventualne promjene u odnosu na konstituirajuću sjednicu Doma u svezi s članstvom u političkim strankama i koalicijama, odnosno u svezi s naknadnim stjecanjem statusa neovisnog zastupnika. Iznimka je prestanak mandata neovisnom kandidatu kada se to mjesto ne popunjava.
- (3) Povjerenstvo za pripremu izbora Vijeća ministara BiH čini po jedan zastupnik iz svake političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata, te svi neovisni kandidati koji su nositelji zastupničkih mandata u Domu.
- (4) U slučaju prestanka zastupničkog mandata članu Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH sukladno Izbornom zakonu BiH, članstvo u ovome Povjerenstvu po automatizmu dobiva kandidat političke stranke, koalicije i liste naeovisnih kandidata kojemu se dodijeli slobodni mandat. U slučaju prestanka zastupničkog mandata neovisnog kandidata, mjesto u Povjerenstvu za pripremu izbora Vijeća ministara BiH ostaje slobodno."

Članak 5.

U članku 34. na kraju stavka (4) briše se točka i dodaju se riječi: "osim sjednice Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH."

Dodaje se stavak (5), koji glasi:

- (5) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, sjednice Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH sazivaju se na inicijativu predsjedatelja i na prijedlog najmanje jednoga člana ovoga Povjerenstva.

Članak 6.

U članku 40. u stavku (1) iza riječi "spolova" umjesto točke stavlja zarez i dodaje se točka g), koja glasi:

"g) Povjerenstvo za pripremu izbora Vijeća ministara BiH."

Članak 7.

Iza članka 46. dodaje se novi članak 46.a), koji glasi:

Članak 46. a)

(Povjerenstvo za pripremu izbora Vijeća ministara BiH)

- (1) Povjerenstvo za pripremu izbora Vijeća ministara BiH ispituje i analizira sve dostupne informacije radi ocjene i utvrđivanja podobnosti osoba za obnašanje dužnosti predsjedatelja i članova Vijeća ministara BiH na koje su imenovane te svojim mišljenjem daje preporuku Domu za potvrdu kandidata imenovanih na položaj predsjedatelja i članova Vijeća ministara BiH.
- (2) Preporuka Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH nije obvezujuća za Dom.
- (3) Predsjedništvo BiH za osobu imenovanu na položaj predsjedatelja Vijeća ministara, a predsjedatelj za osobe

imenovane na položaj ministara i zamjenika ministara obvezni su u roku utvrđenom Zakonom Povjerenstvu za pripremu izbora Vijeća ministara BiH dostaviti:

- a) potpisanu izjavu, čiji oblik i sadržaj propisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH, u kojoj imenovana osoba daje podatke iz članka 10.d. stavak 1. točke a) alineje od 1) do 6) Zakona o Vijeću ministara BiH;
- b) službenu potvrdu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH da navedena osoba ispunjava sve uvjete iz članka 10.c. Zakona o Vijeću ministara BiH.

Članak 8.

Iza članka 46. dodaje se novi članak 46.b), koji glasi:

Članak 46. b)

(Procedure u Povjerenstvu za pripremu izbora Vijeća ministara BiH)

- (1) Član Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH može tražiti da se osoba imenovana na položaj predsjedatelja Vijeća ministara BiH, ministra ili zamjenika ministra pozove na sjednicu ovoga Povjerenstva i odgovara na postavljena pitanja.
- (2) Za postavljanje pitanja iz stavka (1) ovoga članka, član Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH ima na raspolaganju ukupno pet minuta za svaku imenovanu osobu.
- (3) Svaka imenovana osoba ima na raspolaganju ukupno 15 minuta za davanje odgovora na sva pitanja koja mu postavi član Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH, sukladno st. (1) i (2) ovoga članka.
- (4) Zahtjev za pozivanje na sjednicu radi odgovaranja na pitanja iz stavka (1) ovoga članka podnosi se u pisanom obliku

predsjedatelju Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH. Predsjedatelj dostavlja zahtjev osobi na koju se on odnosi.

- (5) Povjerenstvo za pripremu izbora Vijeća ministara BiH može ograničiti pristup javnosti iz članka 92. stavak (2) ovoga Poslovnika sjednici na kojoj osoba imenovana na položaj predsjedatelja Vijeća ministara BiH, ministra ili zamjenika ministra treba odgovarati na postavljena pitanja.
- (6) Ako se imenovana osoba ne odazove pozivu za nazočenje sjednici Povjerenstva za pripremu izbora Vijeća ministara BiH, ovo Povjerenstvo može odgoditi raspravu o tom pitanju i o tome obavijestiti predlagatelja - Predsjedništvo BiH, odnosno predsjedatelja Vijeća ministara BiH, te od njih tražiti da osiguraju nazočnost imenovane osobe na sljedećoj sjednici. Ukoliko se imenovana osoba ne odazove pozivu i ne bude nazočna ni na sljedećoj sjednici, ne može dobiti preporuku za potvrdu.

Članak 9.

Ove Izmjene i dopune Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH stupaju na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se nakon održavanja Općih izbora 2006. godine.

Broj: 01-34-6-1/06
18. rujna 2006. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Martin Raguž, v.r.

KAZALO

A. USTAV BOSNE I HERCEGOVINE	5
Preambula	5
Članak I - Bosna i Hercegovina	6
1. Kontinuitet	6
2. Demokratska načela	6
3. Sastav	6
4. Kretanje roba, usluga, kapitala i osoba	6
5. Glavni grad	7
6. Simboli	7
7. Državljanstvo	7
Članak II - Ljudska prava i temeljne slobode	8
1. Ljudska prava	8
2. Međunarodni standardi	8
3. Popis prava	8
4. Nediskriminacija	9
5. Izbjeglice i raseljene osobe	10
6. Provedba	10
7. Međunarodni sporazumi	10
8. Suradnja	10
Članak III - Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta	11
1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine	11
2. Nadležnosti entiteta	11
3. Pravni sustav i nadležnosti entiteta i institucija	12
4. Koordinacija	13
5. Dodatne nadležnosti	13

Članak IV - Parlamentarna skupština.....	13
1. Dom naroda	13
2. Zastupnički dom	14
3. Postupak	14
4. Ovlasti	16
Članak V - Predsjedništvo.....	16
1. Izbor i trajanje mandata.....	17
2. Postupak	17
3. Ovlasti	18
4. Vijeće ministara.....	19
5. Stalni komitet	20
Članak VI - Ustavni sud	20
1. Sastav.....	20
2. Postupak	21
3. Nadležnost.....	21
4. Odluke	22
Članak VII - Centralna banka	22
Članak VIII - Financije	23
Članak IX - Opće odredbe	23
Članak X - Izmjene i dopune	24
1. Postupak za izmjene i dopune.....	24
2. Ljudska prava i temeljne slobode	24
Članak XI - Prijelazne odredbe	24
Članak XII - Stupanje na snagu.....	25

**Aneks I - Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji
će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini25**

Aneks II - Prijelazne odredbe	26
1. Zajednička privremena komisija	26
2. Kontinuitet pravnih propisa.....	27
3. Sudski i administrativni postupci	27
4. Državni organi	27
5. Ugovori	27

***B. POSLOVNIK ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE31***

**POGLAVLJE I. Konstituiranje Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine31**

POGLAVLJE II. Zastupnici i klubovi zastupnika	34
Odjeljak A. Prava i dužnosti zastupnika	34
Odjeljak B. Klubovi zastupnika	37

POGLAVLJE III. Ustroj Doma	38
Odjeljak A. Kolegij Doma, Prošireni kolegij Doma i Zajednički kolegij obaju domova PSBiH	38
Odjeljak B. Predsjedatelj Doma	42
Odjeljak C. Opće odredbe o povjerenstvima Doma	43
Odjeljak D. Stalna povjerenstva Doma	48
Odjeljak E. Opće odredbe o zajedničkim povjerenstvima	53
Odjeljak F. Stalna zajednička povjerenstva	55

POGLAVLJE IV. Sjednice Doma

i zajedničke sjednice obaju domova	64
Odjeljak A. Radni plan Doma.....	64
Odjeljak B. Sazivanje sjednice, predlaganje i utvrđivanje dnevnog reda	65
Odjeljak C. Definicija kvoruma, predsjedanje i sudjelovanje u radu	67
Odjeljak D. Održavanje reda.....	69
Odjeljak E. Tijek sjednice.....	70
Odjeljak F. Donošenje odluka	71
Odjeljak G. Zapisnik i snimka rasprave	75
Odjeljak H. Javnost rada	76
Odjeljak I. Zajedničke sjednice obaju domova	78

POGLAVLJE V. Aktivnosti Doma.....79

Odjeljak A. Opće odredbe.....	79
Odjeljak B. Temeljni zakonodavni postupak: inicijativa	79
Odjeljak C. Temeljni zakonodavni postupak	
- Postupak u povjerenstvima	
- Postupak pred Ustavnom pravnom povjerenstvom i nadležnim povjerenstvom - prva faza.....	82
Odjeljak D. Temeljni zakonodavni postupak	
Plenarna faza - prvo čitanje.....	83
Odjeljak E. Temeljni zakonodavni postupak	
- Postupak u nadležnom povjerenstvu - druga faza	85
Odjeljak F. Temeljni zakonodavni postupak	
- Plenarna faza - drugo čitanje	89
Odjeljak G. Temeljni zakonodavni postupak	
- Odnosi između domova -	90
Odjeljak H. Skraćeni postupak	92
Odjeljak I. Žurni postupak.....	93
Odjeljak J. Proračun i izvješće o izvršenju proračuna institucija BiH	93
Odjeljak K. Ovlasti za ratificiranje međunarodnih ugovora i otkazivanje ugovora.....	94
Odjeljak L. Amandmani na Ustav BiH	95

Odjeljak M. Ispravci u zakonu, drugom propisu i općem aktu	96
Odjeljak N. Vjerodostojno tumačenje zakona i drugog općeg akta	96

POGLAVLJE VI. Nadzorne aktivnosti.....98

Odjeljak A. Opća odredba.....	98
Odjeljak B. Odobravanje imenovanja Vijeća ministara BiH	98
Odjeljak C. Glasovanje o nepovjerenju i potrebi preustroja Vijeća ministara BiH	99

POGLAVLJE VII. Rezolucija i ostali akti100

POGLAVLJE VIII. Aktivnosti informiranja102

Odjeljak A. Zastupnička pitanja	102
Odjeljak B. Interpelacija	105
Odjeljak C. Informativne sjednice i godišnje izvješće Vijeća ministara BiH	106

POGLAVLJE IX. Unutarnje reguliranje107

POGLAVLJE X. Odnosi s drugim institucijama BiH.....108

Odjeljak A. Vijeće ministara BiH	108
Odjeljak B. Predsjedništvo BiH	110
Odjeljak C. Ostale institucije	110

POGLAVLJE XI. Razno111

POGLAVLJE XII. Tajništvo113

POGLAVLJE XIII. Prijelazne i završne odredbe.....114

C. IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA

Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine	119
---	-----

IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA

Zastupničkoga doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine	120
---	-----

